

Підсумки внутрішнього моніторингу надолуження освітніх втрат

Відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу МОН від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, річного плану роботи закладу освіти, наказу Ліцею №1 Охтирської міської ради «Про проведення моніторингу подолання освітніх втрат» та з метою виявлення, надолуження та усунення освітніх втрат з вересня 2024 по травень 2025 проходив моніторинг надолуження освітніх втрат.

За підсумками моніторингу було окреслено, що освітні втрати — це прогалини у знаннях і навичках, які виникають в учнівства під час освітнього процесу у порівнянні зі стандартами освіти та очікуваними результатами навчальних здобутків.

Освітні втрати виникають з різних — як індивідуальних, так і системних — причин. Серед них: здоров'я, війна, пандемія.

Значний вплив також накладається на освітні втрати, зумовлені у 2020—2021 роках пандемією COVID-19. Окрім безпосередньої зупинки освітнього процесу, що мав місце у всій країні після 24 лютого 2022 року, а також обмежень дистанційного навчання, на виникнення освітніх втрат впливають також інші чинники:

- бойові дії;
- повітряні тривоги;
- виїзд учнівства за кордон;
- переїзд у межах України;
- відключення електроенергії;
- руйнування значної частини закладів освіти.

В умовах навчання із застосування дистанційних технологій збільшилась частка учнів, які фактично не залучені до освітнього процесу. Це стало можливим завдяки появі нових способів уникати участі у заняттях, виконання домашніх, контрольних робіт тощо. Говорячи про синхронну форму дистанційного навчання, більшість педагогів зазначають, що проконтролювати реальну присутність учнів на уроках доволі складно. Значна їхня частина не вмикає камери на заняттях, а відтак учитель не може переконатись у тому, що дитина зосереджена на навчанні, а не на сторонніх справах. Подекуди бажання уникати навчання учні маскують уявною відсутністю інтернет-з'єднання.

Асинхронне ж навчання супроводжується численними випадками порушень академічної доброчесності. Лише незначна частка учнів, за спостереженнями освітян, виконує завдання власноруч. Частіше школярі вдаються до використання штучного інтелекту (Chat GPT) та пошуку розв'язків у мережі (ГДЗ, “На урок”). Опитані вчителі згадують і про те, що батьки учнів подекуди схвалюють таку стратегію “навчання” і виконують роботи замість дітей для того, аби забезпечити їм високі оцінки. До недоброчесних дій учні вдаються зокрема і через те, що не можуть самотійно опанувати матеріал.

Ключовим чинником появи освітніх втрат в умовах змішаного формату навчання є низький рівень мотивації учнів. Саме через недостатню мотивацію та дисципліну, на що вчителі не мають суттєвого впливу, учні шукають «обхідні шляхи», можливості спростити собі навчання. Подекуди учні, які були активними до переходу на змішаний формат навчання, втратили інтерес до навчання і самі це визнають.

Підтримувати дисципліну, компенсувати брак контролю з боку вчителів, мали б батьки школярів. Однак переважно батьки не готові активно долучатись до освітнього процесу. За спостереженнями педагогів, значна частка батьків не усвідомлює цінності освіти, а тому і не може прищепити учням відповідальне ставлення до навчання. Часом батьки навпаки транслиують дітям хибні уявлення про те, що освіта не має впливу на формування їхніх майбутніх перспектив.

Іншою причиною пасивності батьків є їхнє упереджене ставлення до дистанційної форми навчання. Батьки, які не вважають такий формат ефективним, зазвичай не вбачають доцільності стимулювати дітей до участі у заняттях чи до виконання індивідуальних робіт.

Більш вразливими до набуття освітніх втрат, за результатами моніторингу є учні з малозабезпечених сімей. Насамперед бар'єром для їхнього включення у освітній процес при запровадженні навчання із застосуванням дистанційних технологій навчання стала відсутність необхідних технічних засобів. Цю проблему вдається поступово долати: залучивши підтримку благодійних організацій, учням пільгових категорій надаються у тимчасове користування на навчальний рік ноутбуки/планшети. Проте згодом постала проблема у неспроможності деяких сімей забезпечувати послуги інтернет-провайдерів, що стало новим викликом.

Подекуди батьки, які намагаються втручатись у навчання дитини, обирають хибні стратегії. Так, дехто з батьків, коли діти переходять до старших класів, починають надміру покладатися на їхню самостійність. Втім, учителі зазначають, що ці надії часом не виправдовуються і незалежно від віку школярі потребують заохочення та контролю з боку родини. Батьки часто забувають, що саме вони, відповідно до законодавства, несуть відповідальність за засвоєнням дитиною освітньої програми закладу.

На освітні втрати також впливають перерви у освітньому процесі зумовлені частими повітряними тривогами та відключенням електроенергії.

Освітні втрати – як снігова куля: якщо ми маємо прогалини на певному рівні освіти, то ці прогалини зумовлюють наступні прогалини.

Що треба робити, щоб ці прогалини не накопичувалися? Насамперед важливо вчасно, хоча би на локальному рівні, кожному вчителеві та вчительці розуміти, які елементи навчального матеріалу є ключовими. Найбільш прицільно освітні втрати досліджують учителі, застосовуючи широкий арсенал методів та інструментів.

Для більшості вчителів діагностика освітніх втрат стала невід'ємною частиною кожного заняття. Діагностикою освітніх втрат у цьому контексті учителі називають поточний контроль засвоєння матеріалу. Його мета насамперед полягає у визначенні якості засвоєння нової інформації (теми, правил тощо), що надалі дозволяє учителю скоригувати навчальний план відповідно до потреб

учнів. Поточний контроль здійснюється на початку або наприкінці заняття, а його форму обирають учителі ситуативно, зокрема враховуючи формат навчання (онлайн чи офлайн). Педагоги згадують про такі інструменти контролю засвоєння інформації, як:

1.Проведення планових діагностичних контрольних робіт з певних предметів для того, аби ідентифікувати прогалини у знаннях учнів відповідно до навчальних програм за попередні роки.

2.Короткі опитування

3.Обговорення попереднього матеріалу

4.Тестування (онлайн-тести)

5.Самостійні роботи

6.Виконання творчих завдань

Під час інтерв'ю вчителі зазначають про те, що хоч тема освітніх втрат актуалізувалась з початком дистанційного навчання й посилилася із повномасштабним вторгненням та це явище було відоме педагогам і раніше. Зокрема педагоги згадують про те, що учні регулярно набували і набувають освітні втрати протягом літніх канікул. У цей період лиш незначна частка учнів відводить час на повторення пройденого матеріалу, тоді як більшість повертається до школи 1 вересня, забувши частину усього засвоєного. Для того, аби виявити утворені прогалини відповідно до програми попереднього навчального року більшість вчителі здійснюють вхідне діагностування по завершенню літніх канікул. Аналіз результатів такого діагностування дозволяє учителям скоригувати план наступної роботи в межах предмету.

Сама собою ситуація не виправиться. Як доводить практика: якщо прогалини в навчанні вчителі намагаються наздогнати просто на заняттях, при цьому просуваючись у новому матеріалі, це не є ефективним та лише заплутує школярів. Необхідні цільові заходи, щоб допомогти учням надолужити втрачене.

Можливі варіанти:

1. Збільшення часу навчання
2. Прискорена освіта
3. Програми прискореного навчання
4. Корекційні програми
5. Адаптивне навчання
6. Програми надолуження освітніх втрат

Під час моніторингу робоча група зосереджувала свою увагу не лише на втратах у навчанні. У широкому сенсі освітні втрати означають втрату можливостей для всебічного розвитку учнів – інтелектуального, соціального, емоційного, психологічного тощо. Відповідно видається доцільним у межах родового поняття «освітні втрати» умовно виділити три взаємопов'язані компоненти:

- навчальні втрати (у розумінні втрати знань, умінь, навичок, ставлень тощо),
- виховні втрати
- зниження темпу розвитку особистості.

Учасники моніторингу згадують також і про те, що діагностування освітніх втрат не обмежується здійсненням певних тестувань чи інших форм контролю. У повсякденній взаємодії з учнями учителі ситуативно виявляють прогалини у

знаннях конкретних учнів і формують загальне уявлення про рівень освітніх втрат кожного з них.

Крім того, спостереження — єдиний доступний педагогам метод виявлення неакадемічних освітніх втрат. Такі втрати, на думку деяких опитаних, не піддаються вимірюванню, а тому ідентифікуються учителями у ході спілкування зі школярами чи спостереження за їхньою поведінкою.

Усі групи учасників дослідження наголошують на нестачі соціалізації учнів внаслідок дистанційного навчання. Наслідком відсутності живого спілкування стала втрата дружніх контактів між учнями та втрата навичок комунікації. Прояви цього учителі вбачають у небажанні учнів підтримувати усну бесіду та встановлювати зоровий контакт із співрозмовником. За словами педагогів, значна частка учнів демонструє побоювання висловлювати власну думку, а деякі вчителі наголошують на тому, що небажання учнів вмикати камери під час занять може свідчити про розвиток певних комплексів.

Одним із проявів нестачі соціалізації учителі називають втрату самостійності. За словами опитаних, навіть ті діти, які демонструють високі академічні досягнення, часом виявляються несаможарними у побутових ситуаціях, які потребують спілкування. Так, наприклад, для походу до лікаря або здійснення покупок офлайн дорослі учні потребують допомоги батьків.

Важливим аспектом неакадемічних освітніх втрат стала втрата навичок самостійної роботи. Відтак, перехід на змішаний формат зумовило потребу відвести певний час для того, аби навчити учнів вчитись. Крім того, учителі простежують брак навичок критичного осмислення інформації, відсутність ініціативності у навчанні та неспроможність використовувати уяву.

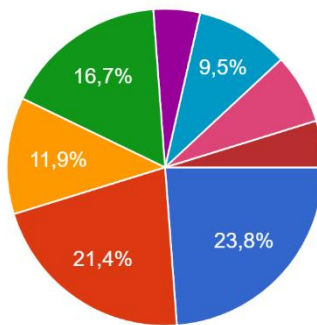
Причиною цих втрат учителі вважають поширення споживацького ставлення до інформації, зокрема учні не усвідомлюють потреби у вивченні матеріалу та спробах самостійно вирішувати певні завдання, коли розв'язки можна знайти у мережі або заручитись підтримкою штучного інтелекту. Як результат легше сидіть вдома і не ходити до школи.

Також відзначають зниження фізичної та творчої активності серед учнів. Однією з причин стало те, що заняття, які відповідають цим формам діяльності, складно проводити онлайн. А по-друге, значна частина учнів та батьків не надає цим предметам вагомого значення, що часто призводить до пропусків уроків без поважних причин.

Під час моніторингу до опитування було залучено 42 педагоги. 87,5 % опитаних вважають, що саме з початком повномасштабного вторгнення навчальні результати учнів погіршилися. 83% опитаних вважають, що основними причинами зниження рівня знань є тривале онлайн навчання, 71% - що стрес через війну, 52,4 % - відсутність мотивації в учнів.

1. Позначте, до якої групи педагогічних працівників за фахом Ви належите:

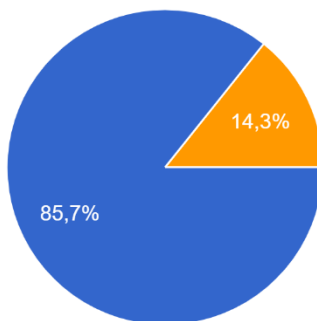
42 відповіді

- Учитель початкових класів
- Учитель предметів / курсів мовно-літературної освітньої галузі
- Учитель предметів / курсів математики
- Учитель предметів / курсів природничих наук
- Учитель предметів / курсів громадянської освіти
- Учитель предметів / курсів соціальних наук
- Учитель предметів / курсів інформатики
- Учитель предметів / курсів технології
- Учитель предметів / курсів мистецтва

2. Чи вважаєте ви що з початком повномасштабного вторгнення навчальні результати учнів погіршилися?

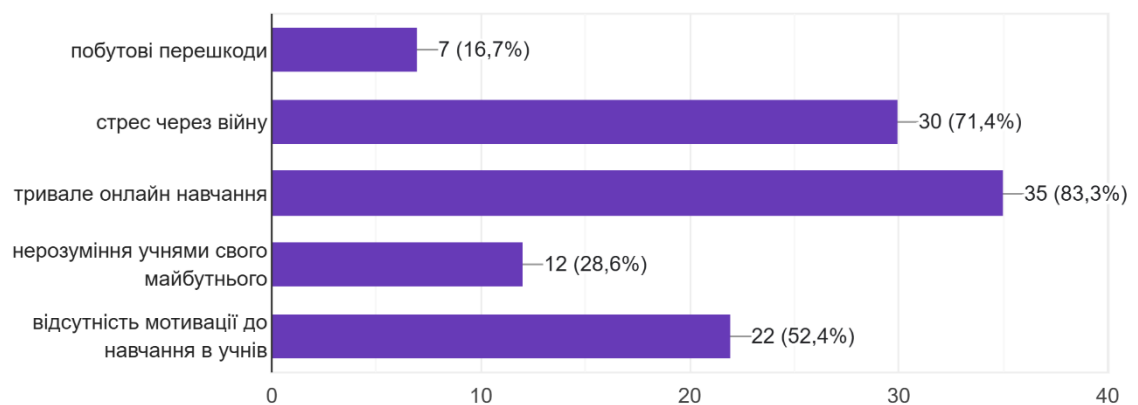
42 відповіді

- так
- ні
- важко відповісти

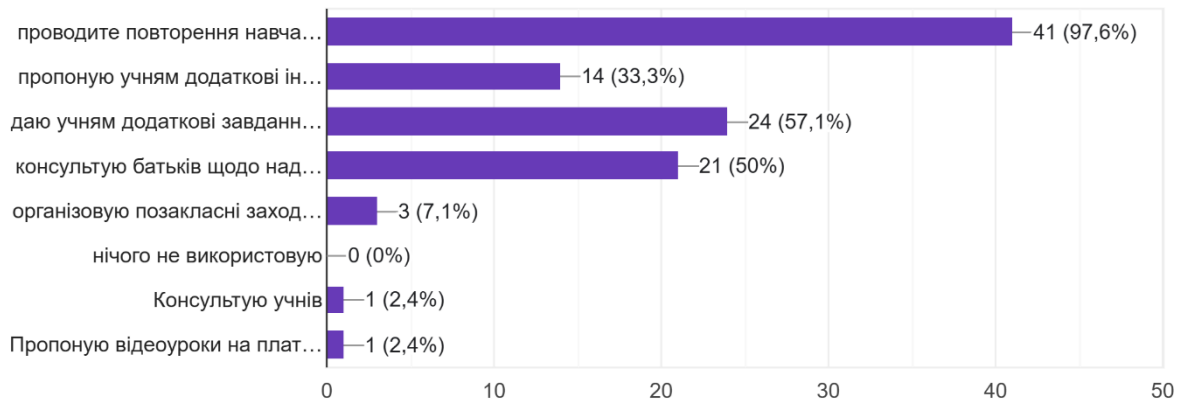
3. Які основні причини зниження рівня знань учнів?

42 відповіді

4. Які методи ви використовуєте, щоб надолужити освітні втрати?

42 відповіді

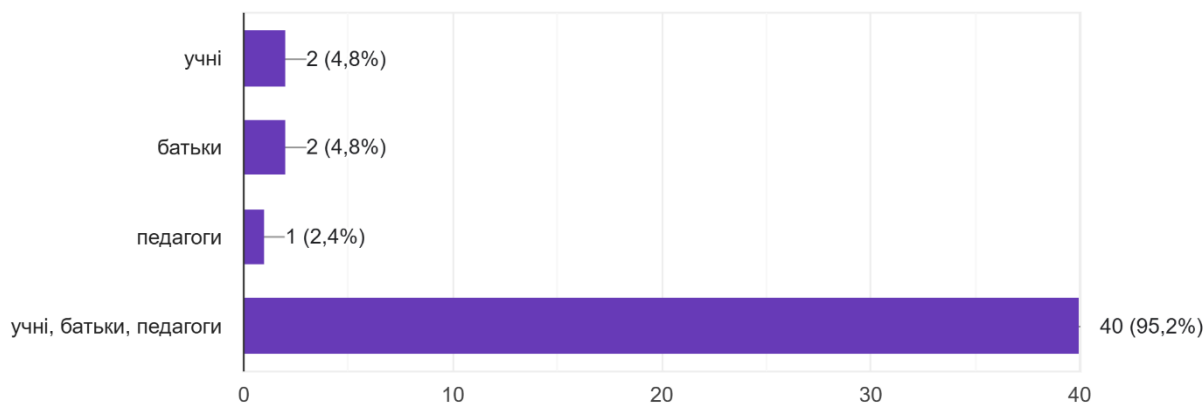

97,6% опитаних педагогів для надолуження освітніх втрат проводять повторення навчального матеріалу, 57,1% - надають учням додаткові завдання для надолуження освітніх втрат, 50% - консультують батьків щодо надолуження освітніх втрат, оскільки вважають, що батьки мають допомагати дітям та впливати на надолуження освітніх втрат, 33,3% - пропонують дітям додаткові індивідуальні консультації.

95,2% опитаних респондентів вважають, що спільно учні, батьки і педагоги несуть відповідальність щодо надолуження освітніх втрат. 52,4 % педагогів припускають, що повернення до повноцінного навчання допоможе надолужити освітні втрати, 47,8% опитаним було важко відповісти на дане запитання.

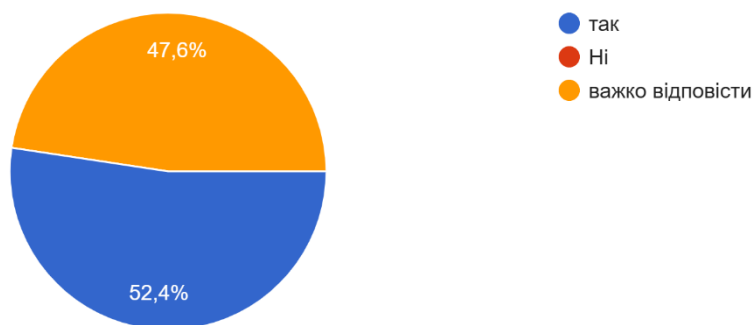
5. Хто на вашу думку несе відповідальність за надолуження освітніх втрат?

42 відповіді

6. Чи повернення до повноцінного очного навчання допоможе надолужити освітні втрати?

42 відповіді

Серед пропозицій, які педагоги окреслили щодо подолання освітніх втрат, варто відмітити:

- адаптація завдань до рівня учня
- використання інтерактивних платформ для самостійного навчання
- психологічна підтримка (мотивація до навчання та подолання стресу)
- додаткові навчальні можливості, інтеграція технологій, психологічна підтримка, підготовка вчителів, співпраця з батьками
- оптимізація навчальних програм
- мир у країні, повноцінне навчання
- адаптація навчальних програм для збалансування освітнього навантаження
- взаємне бажання і співпраця усіх учасників освітнього процесу
- мотивація учнів та урізноманітнення форм, методів і засобів, використовуваних у навчанні
- використовувати години варіативної складової шляхом запровадження індивідуальних та групових консультацій для здобувачів освіти
- постійна співпраця "вчитель- учень - батьки"
- допомога і зацікавленість батьків
- виділяти більше часу на повторення навчального матеріалу. Організувати літні класи для учнів, які потребують надолуження матеріалу
- повернення до офлайн навчання

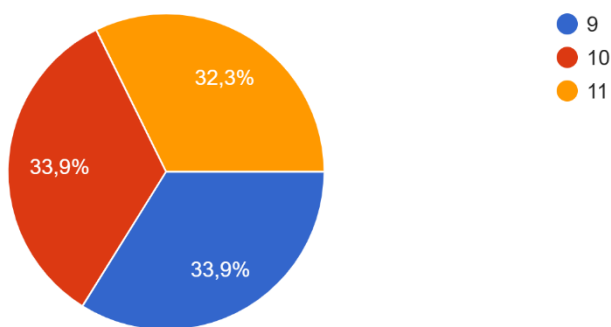
- додаткові консультації, для тих, хто цього потребує .
- системна й відповідальна співпраця усіх учасників освітнього процесу - запорука успіху.

- глобальні зміни в системі освіти України

До опитування під час моніторингу було залучено 127 учнів 9-11 класів. 74,8% опитаних на момент проведення моніторингу навчалися із застосуванням дистанційних технологій навчання і лише 20,5 % змішаному форматі.

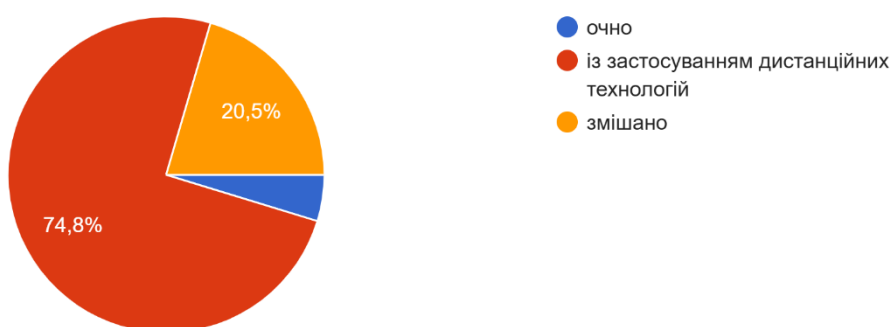
1. У якому класі ви навчаєтесь?

127 відповідей

2. У якому форматі ви здобуваєте освіту?

127 відповідей

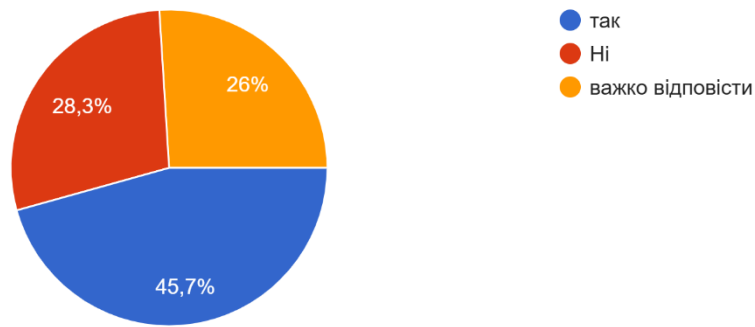

45,7 % опитаних учнів вважають, що з початком повномасштабного вторгнення навчальні результати погіршилися, 28,3% вважають, що ця ситуація ніяк не вплинула на їх рівень знань, 26% - важко було відповісти.

На запитання, які основні причини зниження рівня знань: 33,1% вважають тривале онлайн навчання, 24,4 % - стрес через війну, 21,3% - відсутність мотивації через війну, 18,1% нерозуміння свого майбутнього.

3. Чи вважаєте ви що з початком повномасштабного вторгнення ваші навчальні результати погіршилися?

127 відповідей

44,9 % опитаних учнів зазначили, що для подолання освітніх втрат педагоги проводять повторення навчального матеріалу, 30,7% дають додаткові завдання для самостійного опрацювання, 18,9% нічого не проводять.

5. Які методи вчителі використовують із вами, щоб надолужити освітні втрати?

127 відповідей

6. З яких предметів відчуваєте найбільші освітні втрати?

127 відповідей

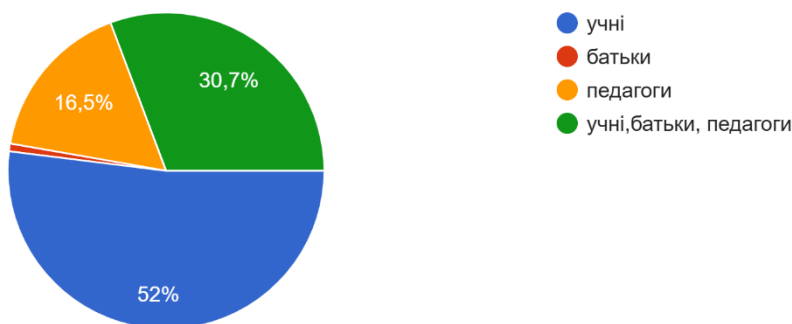

Найбільший відсоток опитаних 45,7% відчувають освітні втрати із математики, 17.3% -із англійської мови , 11% -з історії.

Більшість учнів 52% вважають, що саме вони несуть відповідальність за подолання освітніх втрат, 30,7% - що це спільна відповідальність учнів, батьків і педагогів, 16,5% - педагоги.

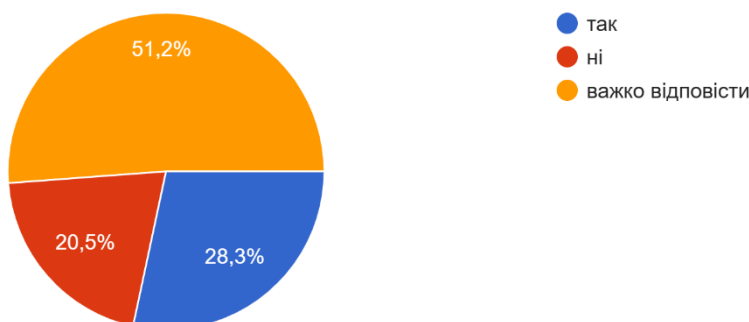
7. Хто на вашу думку несе відповідальність за надолуження освітніх втрат?

127 відповідей

8. Чи повернення до повноцінного очного навчання допоможе надолужити освітні втрати?

127 відповідей

Для 51, 2% опитаних учнів важко відповісти чи повернення до повноцінного навчання допоможе надолужити освітні втрати, 28,3% сподіваються що так і 20,5% вважають-ні.

Під час опитування учні висловили свої пропозиції щодо подолання освітніх втрат:

1.Необхідно навчити вчителів ефективно працювати з сучасними технологіями, а адміністрації – здійснювати якісний моніторинг навчального процесу. Учителям варто зосередити увагу учнів 11-го класу на підготовці до іспитів, а не перевантажувати їх домашніми завданнями з кожного предмета в другому семестрі. Також важливо повернутися до очної форми навчання, адже дистанційне навчання виявилось малоефективним. Багато учнів змушені звертатися до репетиторів, щоб надолужити матеріал останніх п'яти років, який вони не змогли повноцінно засвоїти через онлайн-формат навчання.

2.Проведення факультативів

3.Зменшити кількість предметів, таких як мистецтво, фізкультура, інформатика, і сфокусуватися на більш важливих.

4.Учиться

5. Додаткові уроки, на яких будуть швидко проходити все головне з втраченого матеріалу. Картинки, таблиці, презентації й т. п. на яких будуть всі основні визначення, формули, факти і т. д. Файли з розгорнутою інформацією і зі всіма подробицями, які будуть надаватись бажаним для кращого ознайомлення

6.Додаткові заняття, індивідуалізація навчання

7.Треба більше проводити часу з уроками.

8.Подавати матеріал так, щоб дітям це подобалося

9.Детальне пояснення кожних тем

10.Проводити "пари", ну наприклад, щоб два уроки одного предмету були поставлені одразу.

11.Учні повинні бути з концентровані на навчанні

12.Піти в школу

13.Зробити навчання легшим та продуктивнішим. Багато дітей стали гірше вчитися через те, що їх "завалюють" уроками і дають забагато завдань

14.Вчителям приділяти більше уваги до учнів

15.Індивідуальні плани навчання

16.Навчатися самостійно. Розвивати свій рівень знань і надолужити пропущені теми

17.Зберігати дисципліну і продовжувати долати освітні втрати самому.

18.Додаткове фінансування освіти – підтримка навчальних програм і підручників. Зменшення кількості предметів після дев'ятого класу

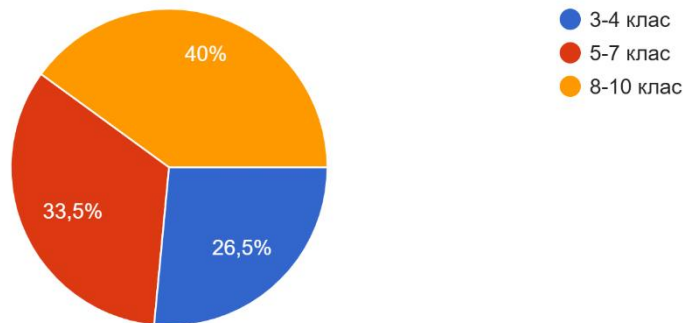
19.Використання сучасних технологій. Платформи для дистанційного навчання, інтерактивні засоби, відеоуроки можуть сприяти кращому засвоєнню матеріалу, особливо в умовах обмеженого часу або ресурсу та ін.

Під час моніторингу до опитування було долучено 403 батьків, із них 40% батьків, діти яких навчаються в 8-10 класах, 33,5% - діти, яких навчаються у 5-7 класах, 26,5% -діти, яких навчаються у 3-4 класах. Більшість опитаних батьків 62,6% зазначили, що їх діти наразі здобувають освіту із застосуванням дистанційних технологій навчання, переважна більшість 33,5% обрали для дітей змішаний формат навчання.

66,3% опитаних батьків вважають, що з початком повномасштабного вторгнення навчальні результати учнів погіршилися, для 19,5% на це питання було важко відповісти, 14,2% вважають, що ні.

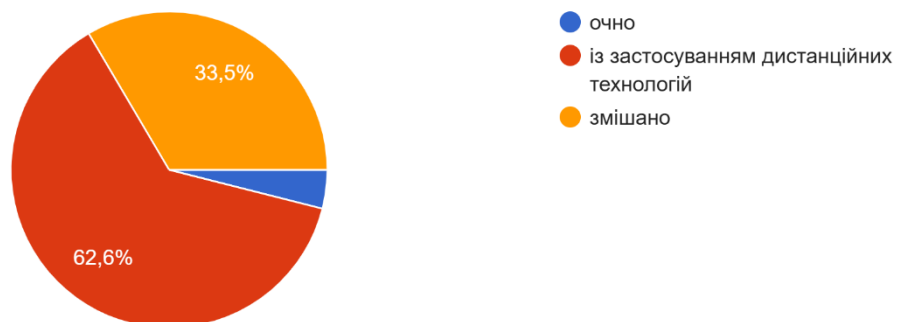
1. У якому класі навчається ваша дитина?

430 відповідей

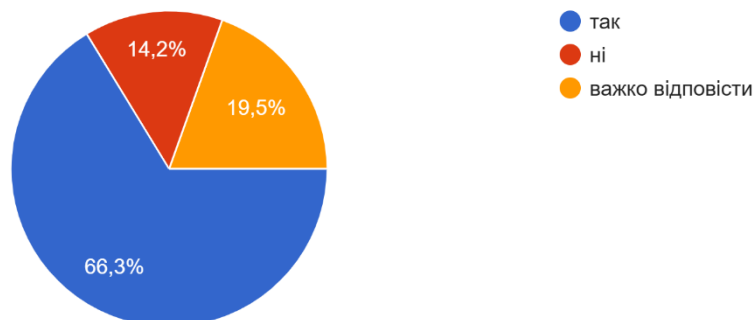
2. У якому форматі ваша дитина здобуває освіту?

430 відповідей

3. Чи вважаєте ви що з початком повномасштабного вторгнення навчальні результати ваших дітей погіршилися?

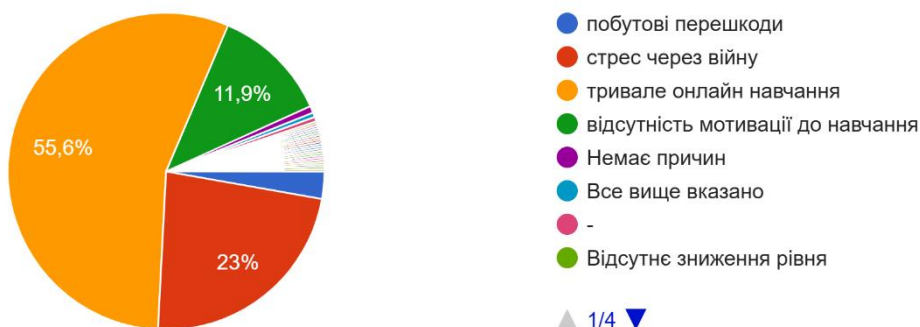
430 відповідей

Основною причиною зниження рівня знань дітей батьки вважають тривале онлайн навчання -55,6%, 23%- стрес через війну, 11,9% відсутність мотивації до навчання.

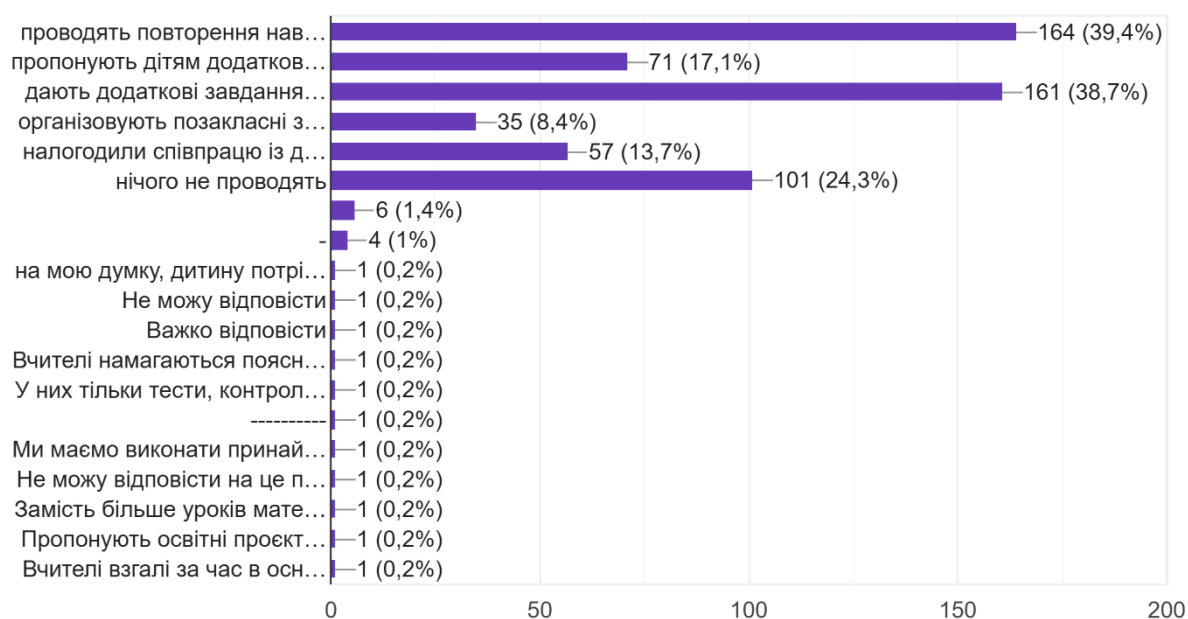
4. Які основні причини зниження рівня знань ваших дітей?

430 відповідей

5. Які методи вчителі використовують, щоб надолужити освітні втрати?

416 відповідей

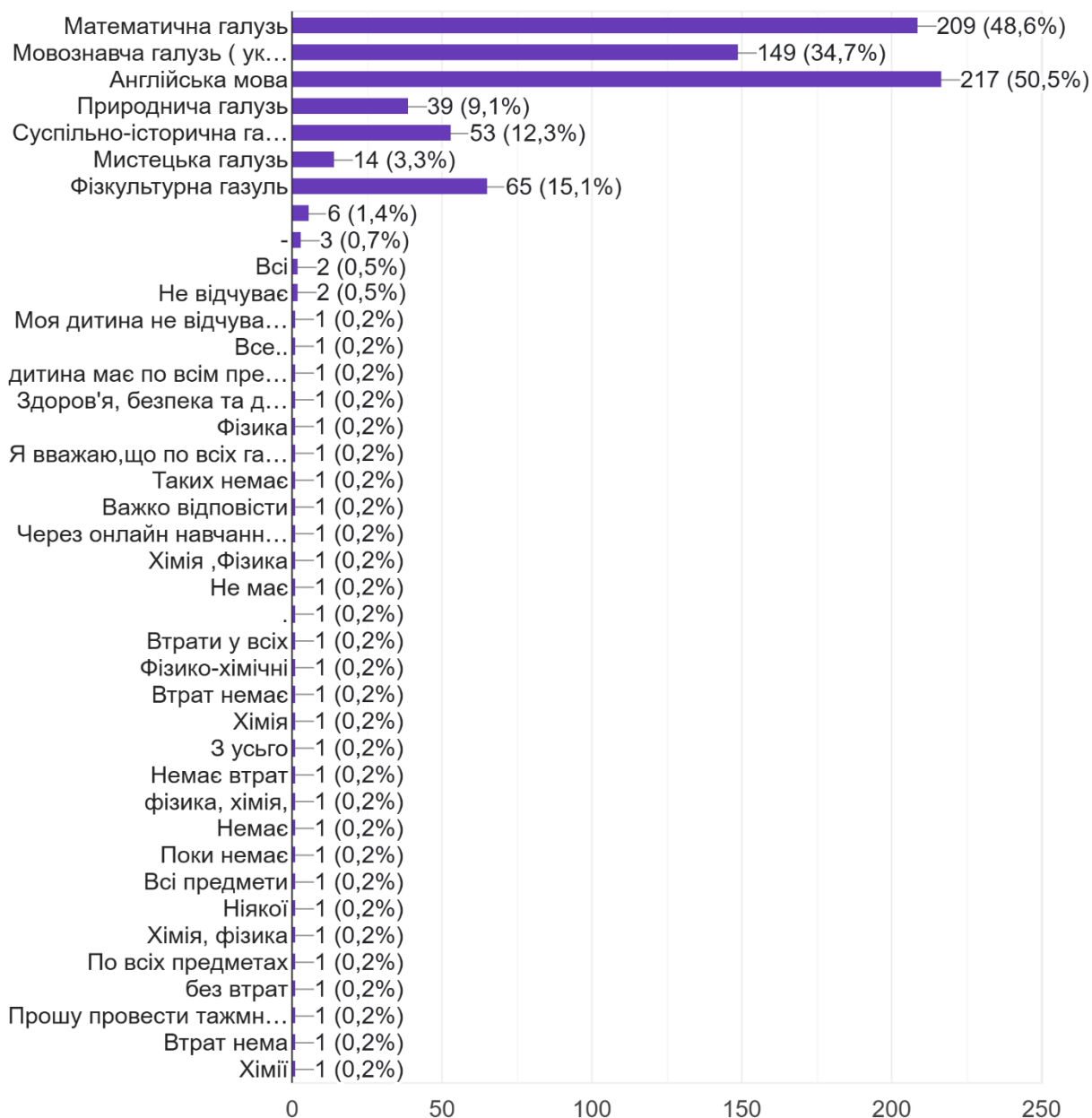

Батьки, як учасники освітнього процесу спостерігають, що педагоги використовують різні методи надолуження освітніх втрат. Більшість батьків 39,4% вважають, що основним інструментом у педагогів є повторення вивченого матеріалу, 38,7% вважають, що вчителі пропонують дітям додаткові завдання для самоопрацювання, 24,3% вважають, що педагоги нічого не роблять для надолуження освітніх втрат.

50,5% опитаних батьків вважають, що діти найбільшою мірою мають освітні втрати із англійської мови, 48,6% - з математики, 34,7% із української мови.

6. З яких освітніх галузей ваші діти відчувають найбільші освітні втрати?

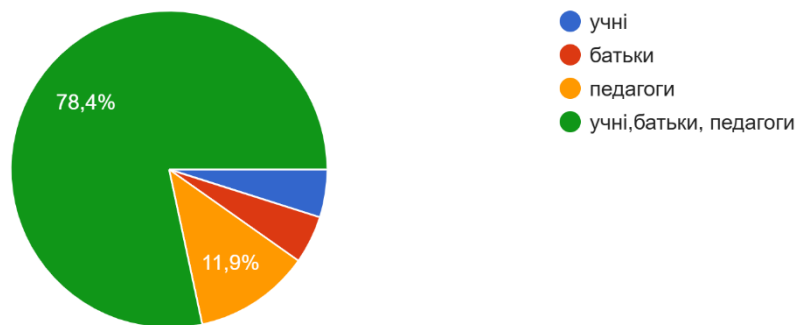
430 відповідей

Більшість опитаних батьків 78,4% вважають, що відповідальність за надолуження освітніх втрат має бути на спільно на учнях, батьках, педагогах, 11,9% опитаних вважають, що на педагогах. 48,1% опитаних вважають, що повернення до повноцінного навчання допоможе надолужити освітні втрати, приблизно такаж кількість 44,7% не знають точної відповіді. 82,6% опитаних батьків не підтримують пропозицію надолуження освітніх втрат під час канікул, вважають, що це час для відпочинку, лише 17,2 % пристали на пропозицію.

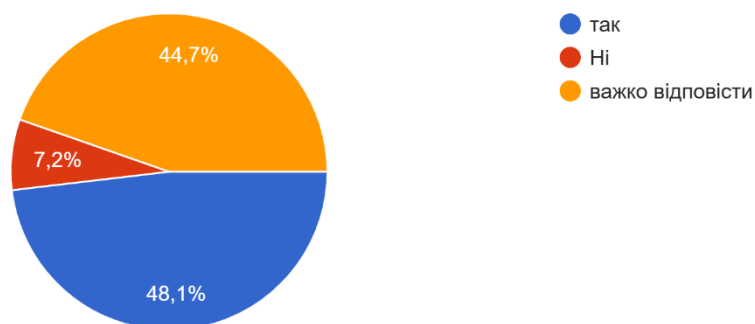
7. Хто на вашу думку несе відповідальність за надолуження освітніх втрат?

430 відповідей

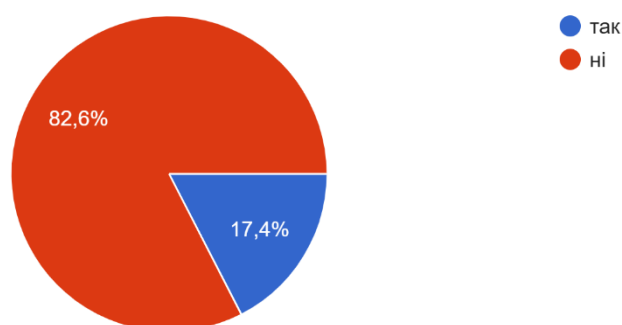
8. Чи повернення до повноцінного очного навчання допоможе надолужити освітні втрати?

430 відповідей

9. Чи доцільно здійснювати надолуження освітніх втрат під час канікул?

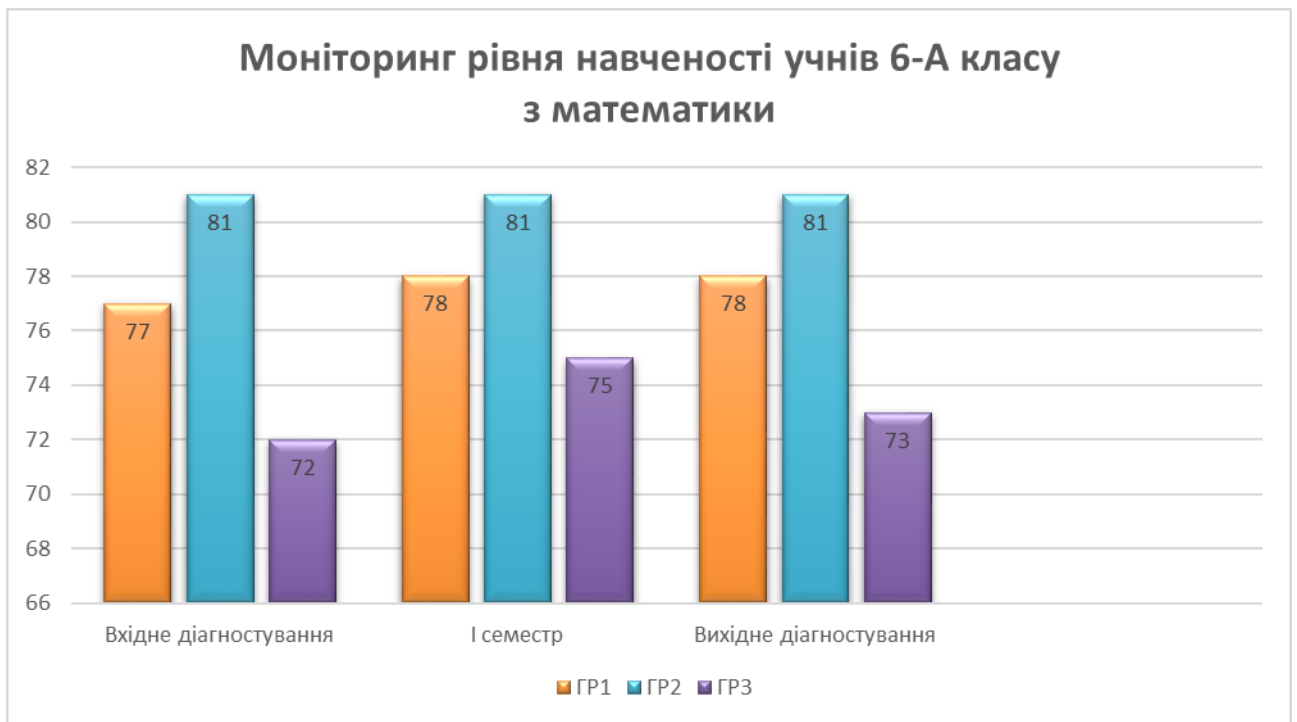
430 відповідей

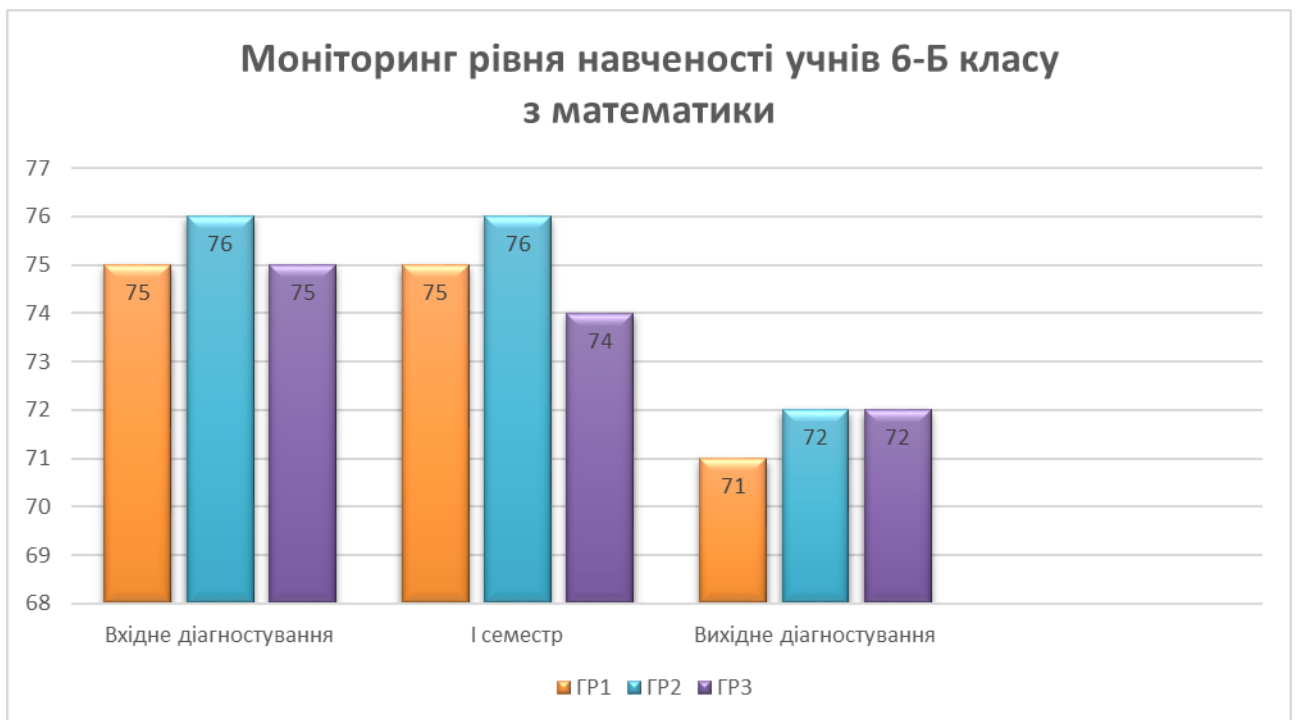
Батьки в анкеті зазначали пропозиції щодо подолання освітніх втрат дітей, а саме:

1. Закінчення війни
2. Додаткові заняття
3. Більше педагогам звертати увагу на дітей, які малоактивні
4. Очне навчання
5. Мотивувати учнів до навчання через цікавий матеріал і подачу. Сухий виклад, вибачте, 'нудні' відеоролики, замість розповідей вчителя стимулюють швидку втрату інтересу до предмету.
6. Створення безпечних умов для навчання

- 7.Кожен урок хай по сто разів запитують кожного чи вони на уроці чи чують
 - 8.Присвячувати увагу більш потрібним урокам, таких, як математика, укр.мова, англійська.
 - 9.Змінити темп навчання. Вся програма викладається в дуже швидкому темпі. Домашні завдання повинні бути тільки по основним предмета(українська мова, англійська мова та математика)
 - 10.Повернення навчання в школі
 - 11.Реагувати на питання учнів по тому матеріалу, який не зрозумілий
 - 12.Створювати підземні школи, щоб учні мали можливість навчатися під час війни
 - 13.Додаткові заняття, психологічна підтримка
 - 14.Сприятливі умови для навчання, зниження навантаження, право вибору , підтримка й мотивація вчителів з індивідуальним підходом до кожної дитини.
 - 15.Запитувати більше дітей на онлайн уроках ,а не 5-10 основних
 - 16.Знайти мотивацію для учнів, індивідуальний підхід до кожного учня, тісна співпраця педагогів і батьків по індивідуальному плану.
 - 17Індивідуальні консультації по темі, яку не зрозумів учень
 - 18.Треба вчителям не показувати в класі що в них є улюбленці!!!!
 - 19.Взаємодія вчителів і дітей, а саме зворотній зв'язок з приводу розуміння дітей викладеного матеріалу
 - 20.Більше викладати роз'яснювальної інформації на уроці, не перенавантажувати домашніми завданнями
 - 21.Звертати більше уваги на виконання завдань з математики, української мови та літератури, англійської мови, але не загрузати дітей завданнями з таких предметів як музика, образотворче мистецтво, технології
 - 22.Більше приділяти часу важким темам
 - 23.Більше уваги приділяти обчисленню завдань, практично практикувати. Бо у деяких вчителів теми пояснити часу немає, а от тести (після самостійного опрацювання) будь ласка виконайте, ще і термін виконання не забувають поставити.
 - 24.Проводити додаткові заняття з учнями у яких погіршився рівень успішності.
 - 25.Змінити ставлення вчителів до освітнього процесу, а саме до рівня відповідальності за якість знань, наданих учням.
 - 26.Більше спілкування між учнями, батьками та вчителями
 - 27.Подання матеріалу класної роботи онлайн на картках та слайдах, глибше роз'яснення домашнього завдання з перемету ЯДС
 - 28.Увімкнені камери, щоб вчитель бачив наявність учня.
 - 29.Я вважаю, що допомогла б система, як в університетах, щоб більшість предметів викладали парами, бо легше виконати завдання з трьох предметів ніж виконувати з шести- семи.
- Учителі української мови, історії України, математики, англійської мови відповідно до вибірки визначили рівень засвоєння знань учнів 6-8 класів, щоб побачити чи змінився рівень навченості, враховуючи проведені заходи із подолання освітніх втрат.

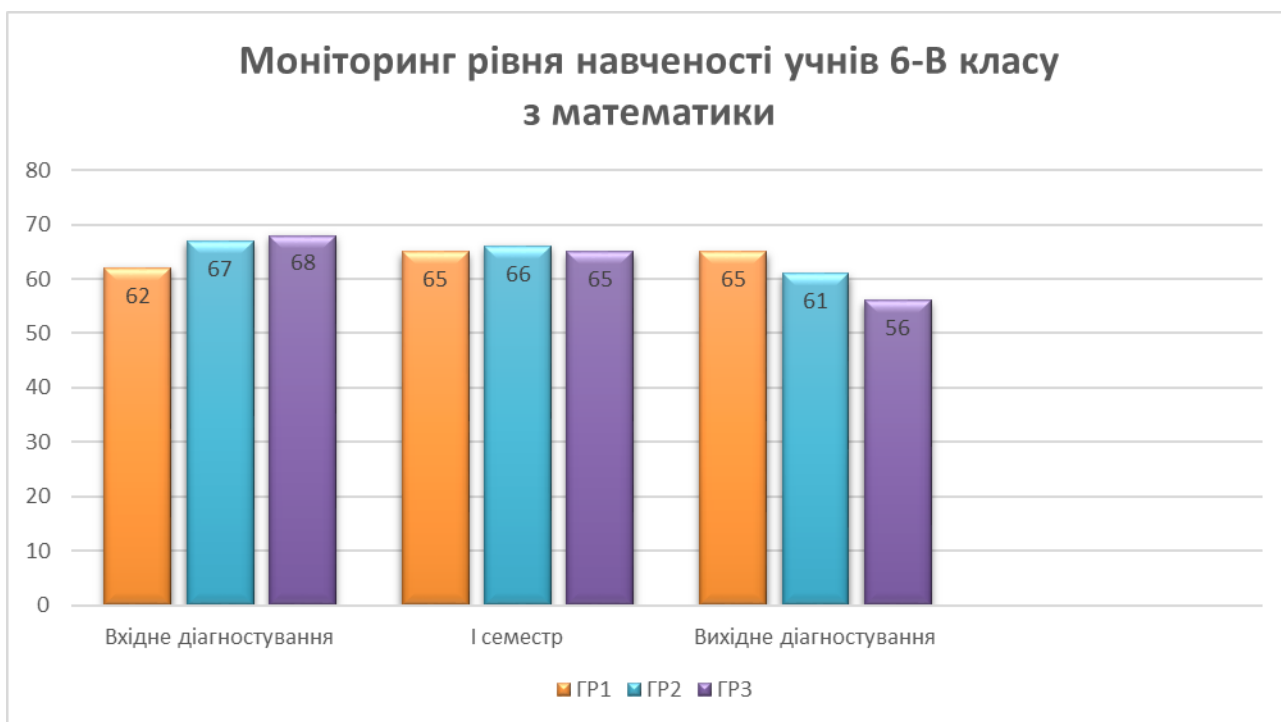

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зростання результатів з 77% на вхідному діагностуванні до 78% на вихідному, рівень навченості зріс на 1%. У групі ГР2 результати на вхідному діагностуванні 81% та 81% на вихідному, рівень навченості не змінився. У групі ГР3 спостерігається підвищення результатів з 72% на вхідному діагностуванні до 73% на вихідному, рівень навченості зріс на 1%.

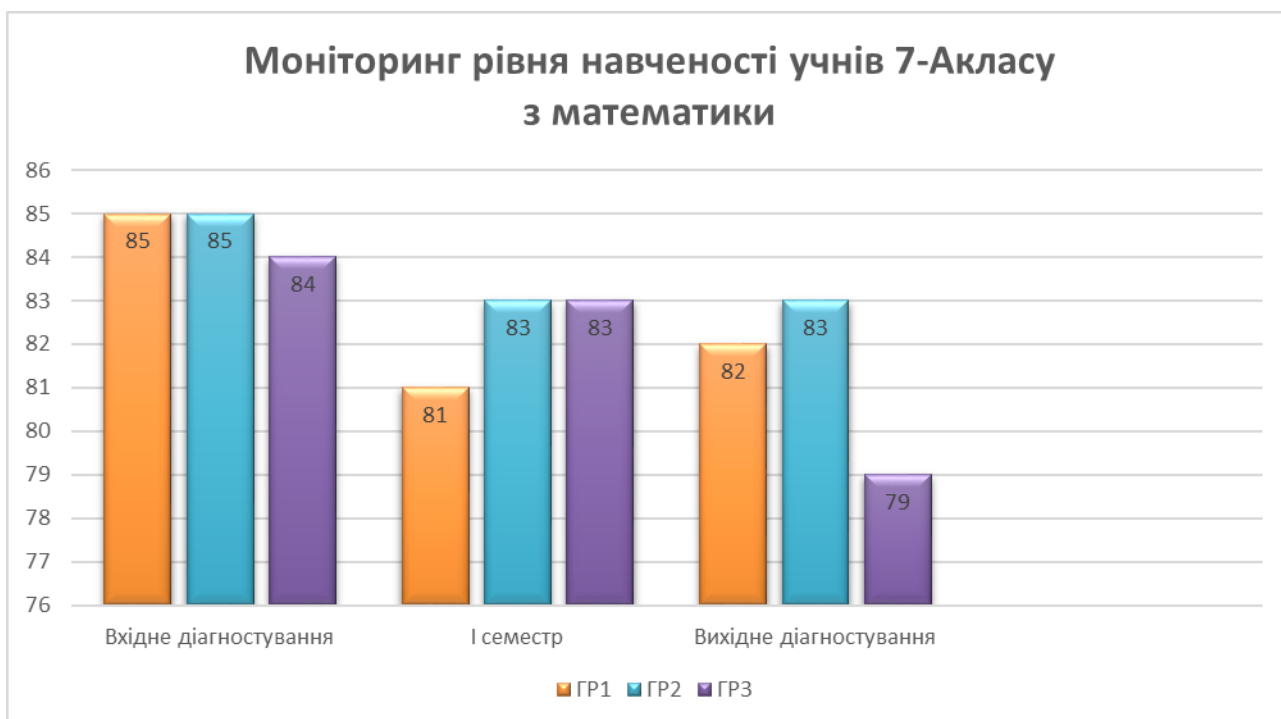

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зниження результатів з 75% на вхідному діагностуванні до 71% на вихідному. Рівень навченості знизився на 4%. У групі ГР2 результати знизилися на 4%, з 76% на вхідному діагностуванні до 72% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 75%

на вхідному діагностуванні до 72% на вихідному, рівень навченості знизився на 3%.

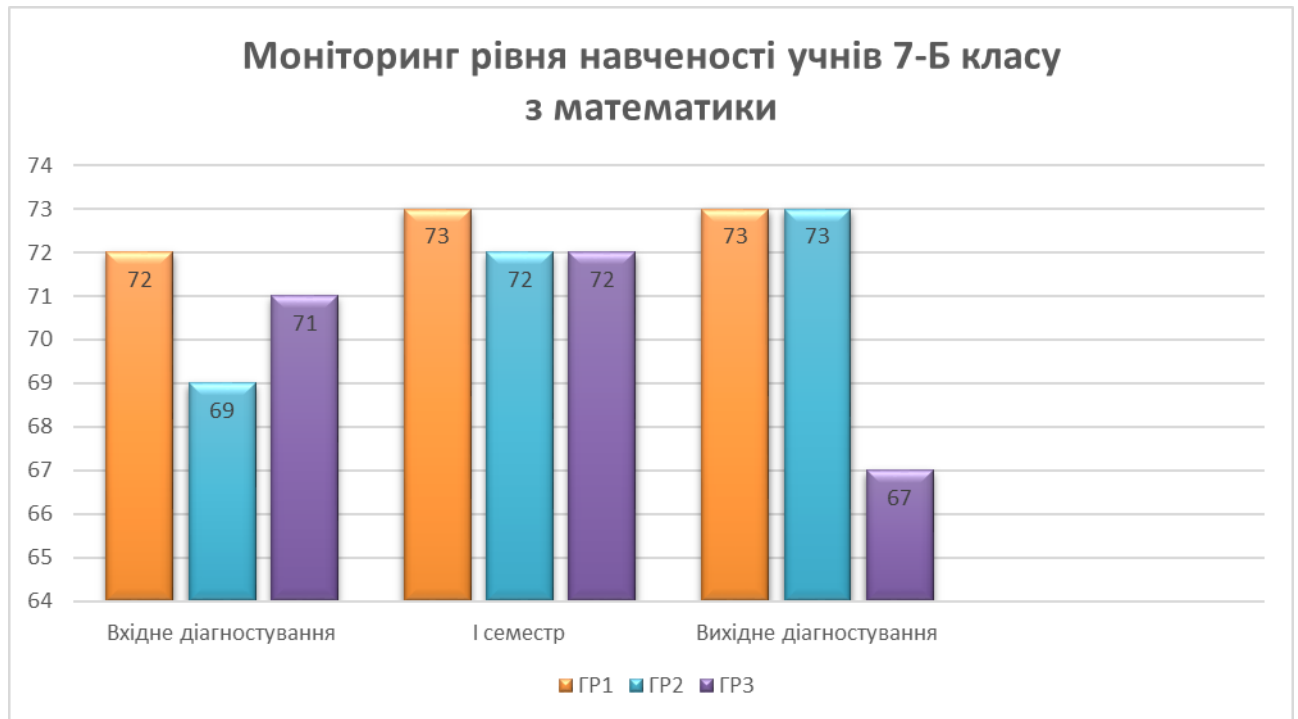

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається покращення результатів з 62% на вхідному діагностуванні до 65% на вихідному. Рівень навченості зріс на 3%. У групі ГР2 результати знизилися на 6%, з 67% на вхідному діагностуванні до 61% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 68% на вхідному діагностуванні до 56% на вихідному, рівень навченості знизився на 12%.

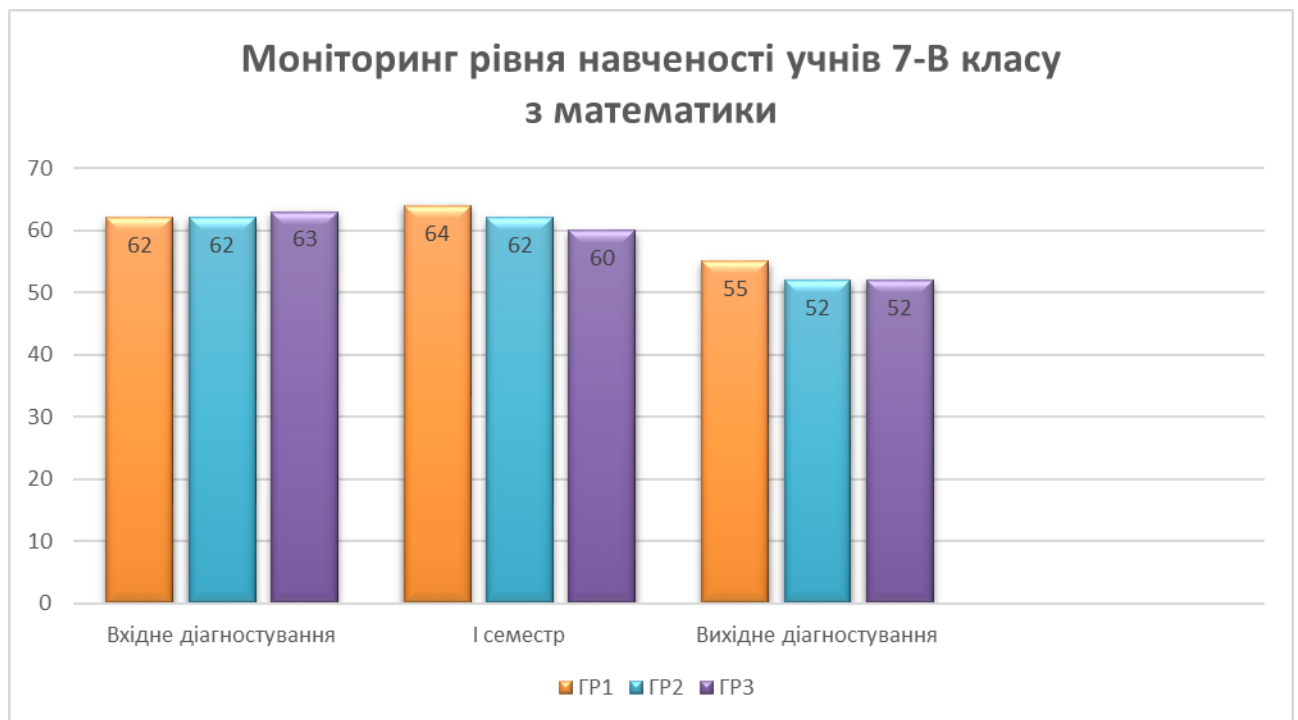

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зниження результатів з 85% на вхідному діагностуванні до 82% на вихідному, рівень навченості знизився на 3%. У групі ГР2 результати знизилися на 2%, з 85% на вхідному діагностуванні

до 83% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 84% на вхідному діагностуванні до 79% на вихідному, рівень навченості знизився на 5%.

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зростання результатів з 72% на вхідному діагностуванні до 83% на вихідному, рівень навченості зріс на 1%. У групі ГР2 результати зросли на 4%, з 69% на вхідному діагностуванні до 73% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 71% на вхідному діагностуванні до 67% на вихідному, рівень навченості знизився на 4%.

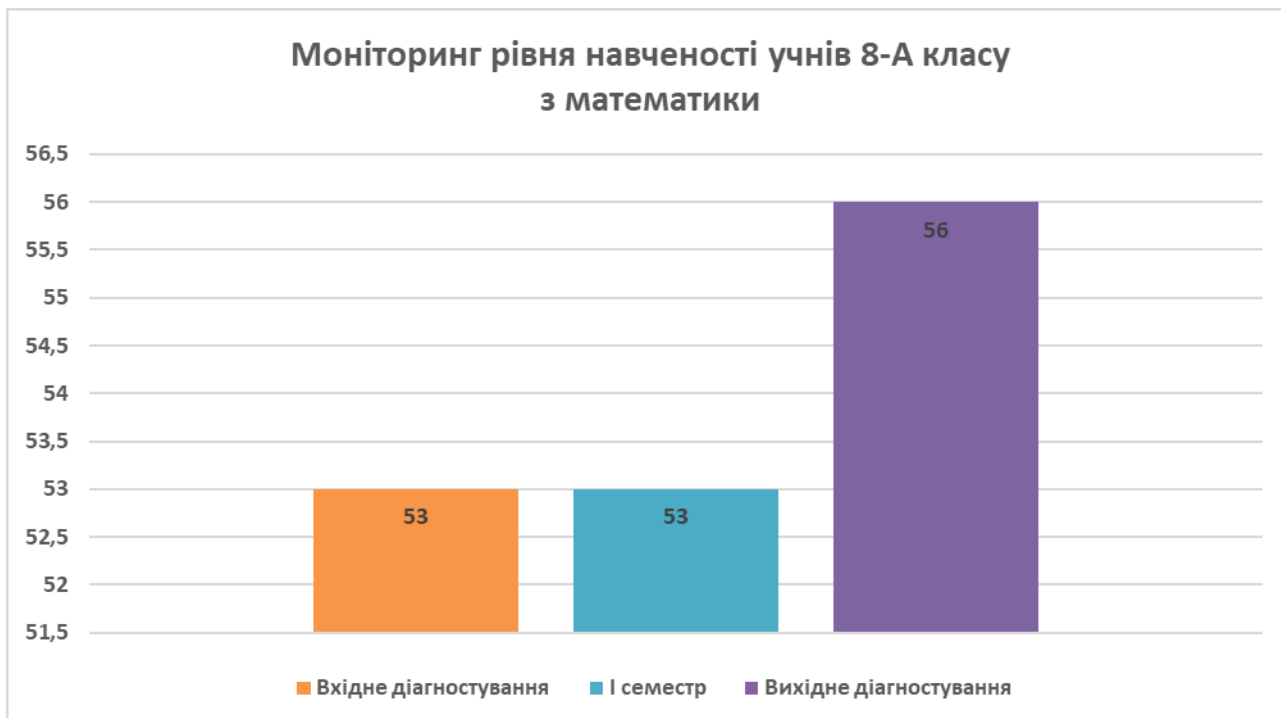

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зниження результатів з 62% на вхідному діагностуванні до 55% на вихідному, рівень навченості знизився на 11%. У групі ГР2 результати знизились на 10%, з 62% на вхідному

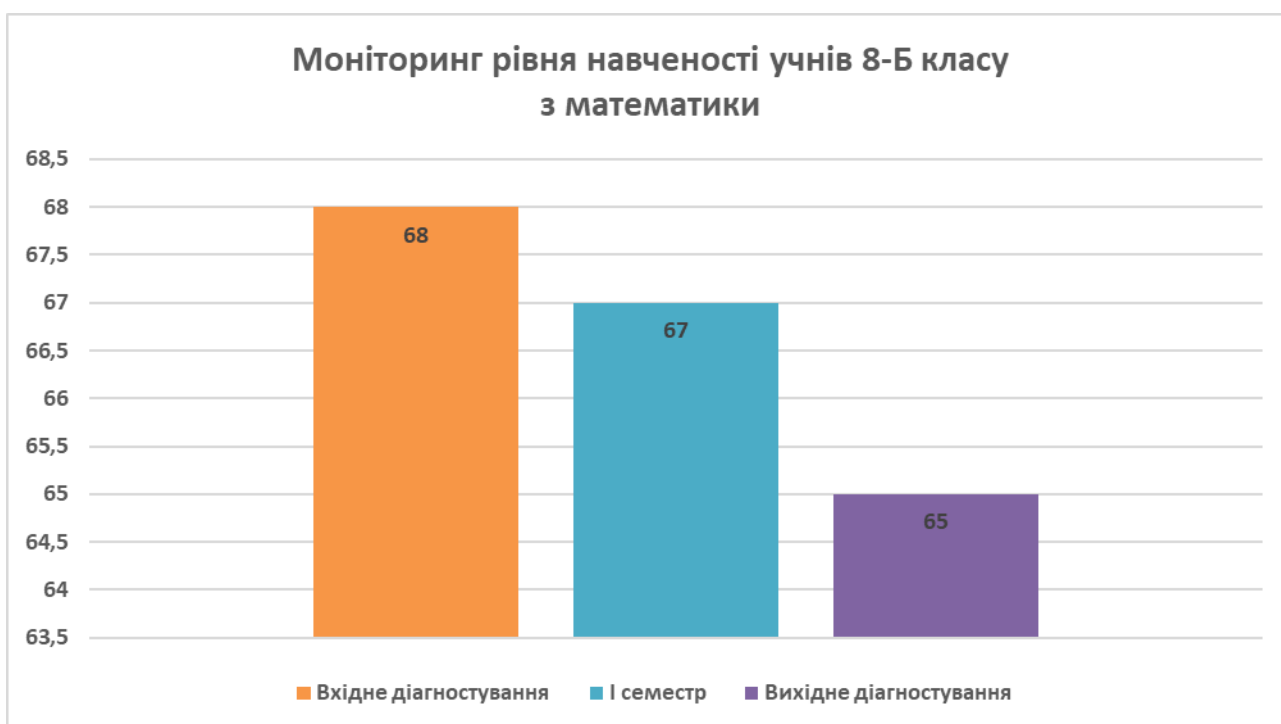
діагностуванні до 52% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 63% на вхідному діагностуванні до 52% на вихідному, рівень навченості знизився на 7%.

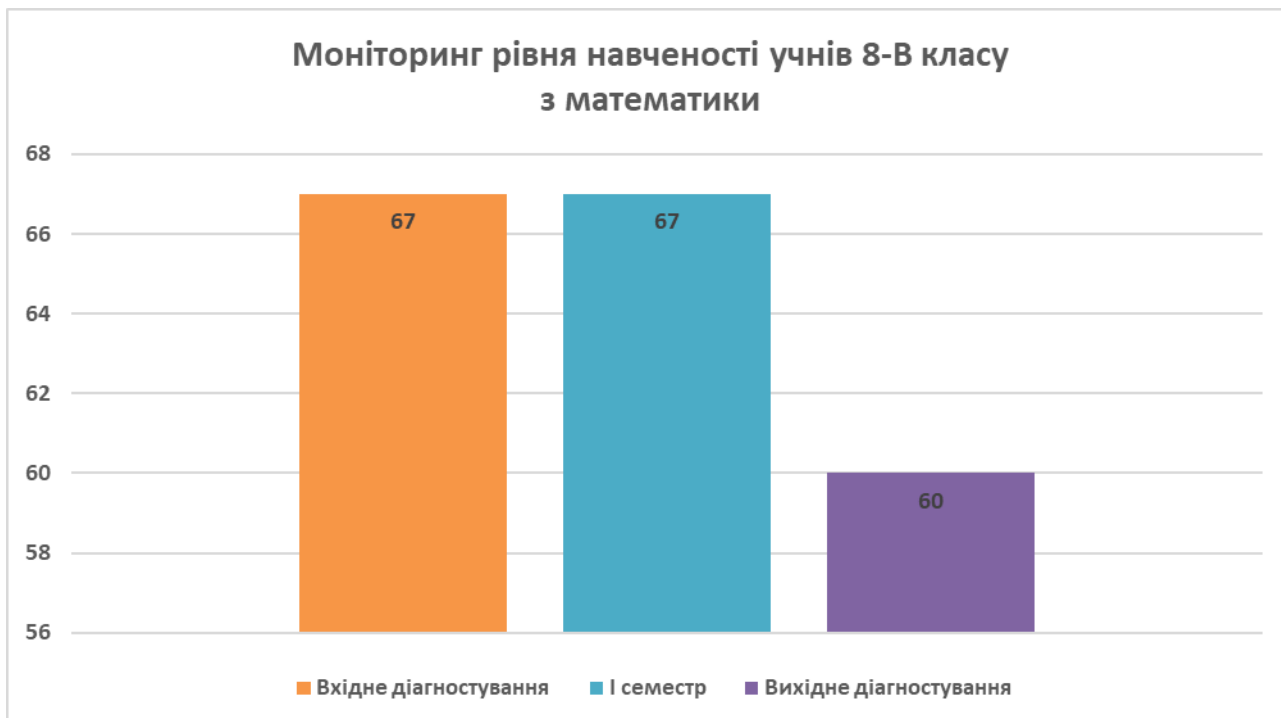
Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зниження результатів з 62% на вхідному діагностуванні до 61% на вихідному, рівень навченості знизився на 1%. У групі ГР2 результати знизились на 3%, з 64% на вхідному діагностуванні до 61% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 64% на вхідному діагностуванні до 59% на вихідному, рівень навченості знизився на 5%.

Згідно з графіком спостерігається зростання результатів з 53% на вхідному діагностуванні до 56% на вихідному, рівень навченості зріс на 3%.

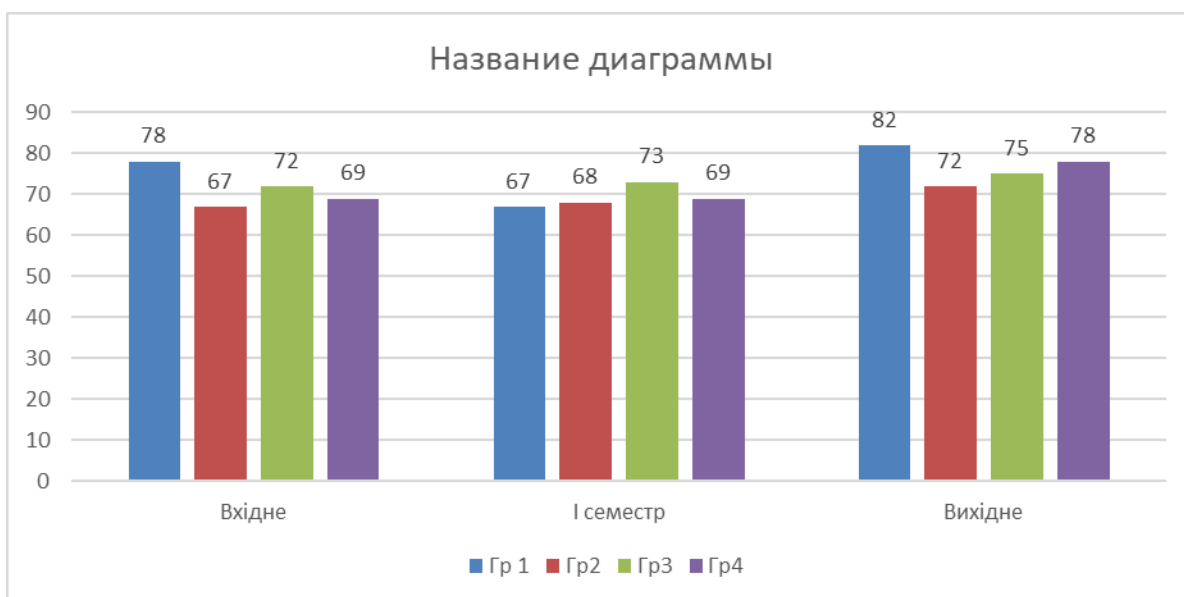
Згідно з графіком спостерігається зниження результатів з 68% на вхідному діагностуванні до 65% на вихідному, рівень навченості знизився на 3%.

Згідно з графіком спостерігається зниження результатів з 67% на вхідному діагностуванні до 60% на вихідному, рівень навченості знизився на 7%.

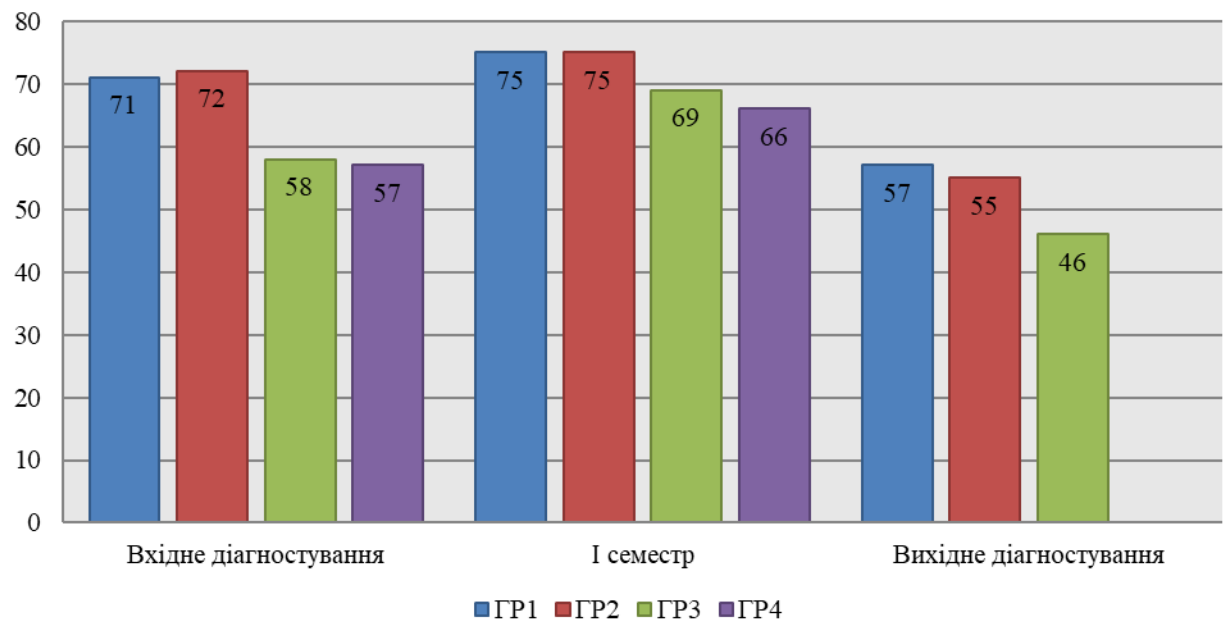
Моніторинг рівня навченості з англійської мови

6-А клас

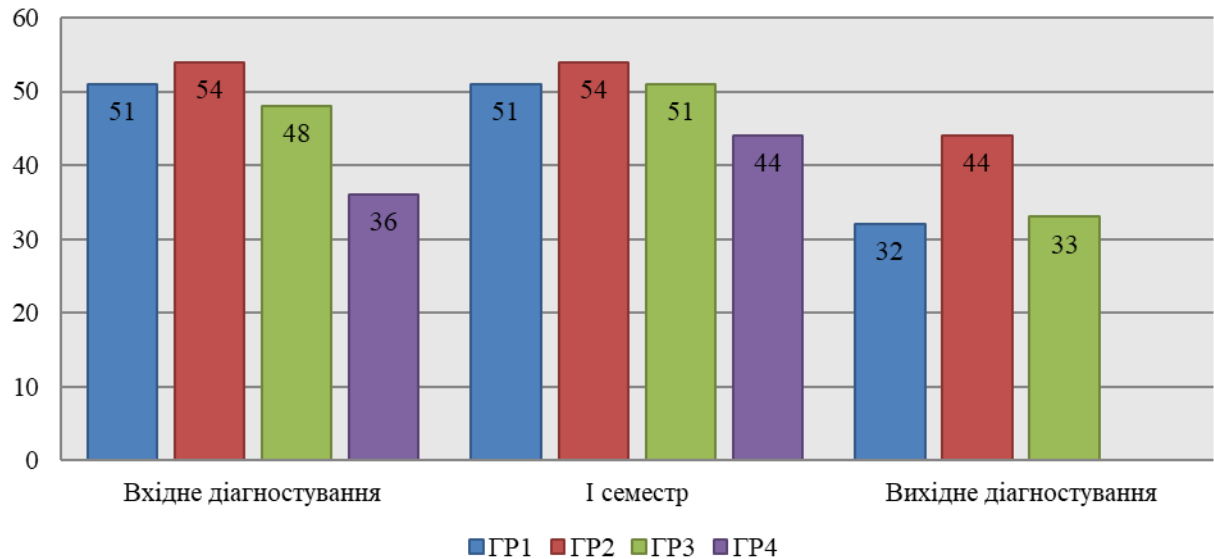
Показники моніторингу демонструють позитивну динаміку за групою результатів “Сприймає письмові тексти/ Читання” в межах достатнього та високого рівнів навченості. За групами результатів “Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння” та “ Письмово взаємодіє та висловлюється/ Письмо” в межах достатнього рівня. Помітне незначне зниження рівня навченості в групі результатів “Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання” у межах високого рівня.

Моніторинг рівня навченості учнів 6-Б класу з англійської мови

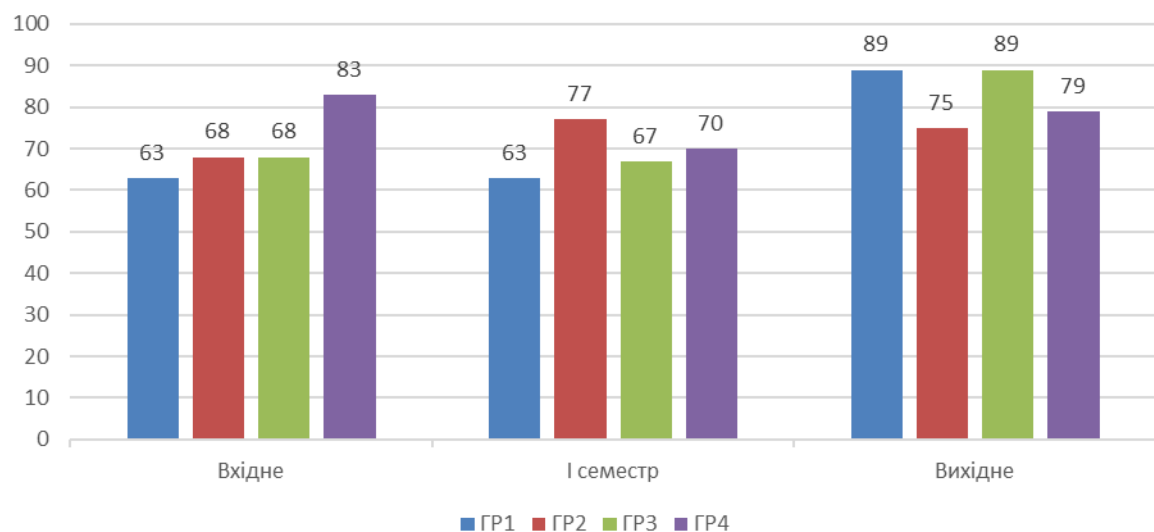
Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається погіршення результатів з 71% на вхідному діагностуванні до 57% на вихідному. Рівень навченості знизився на 14%. У групі ГР2 результати знизилися на 17%, з 72% на вхідному діагностуванні до 55% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 58% на вхідному діагностуванні до 46% на вихідному, рівень навченості знизився на 3%.

Моніторинг рівня навченості учнів 6-В класу з англійської мови

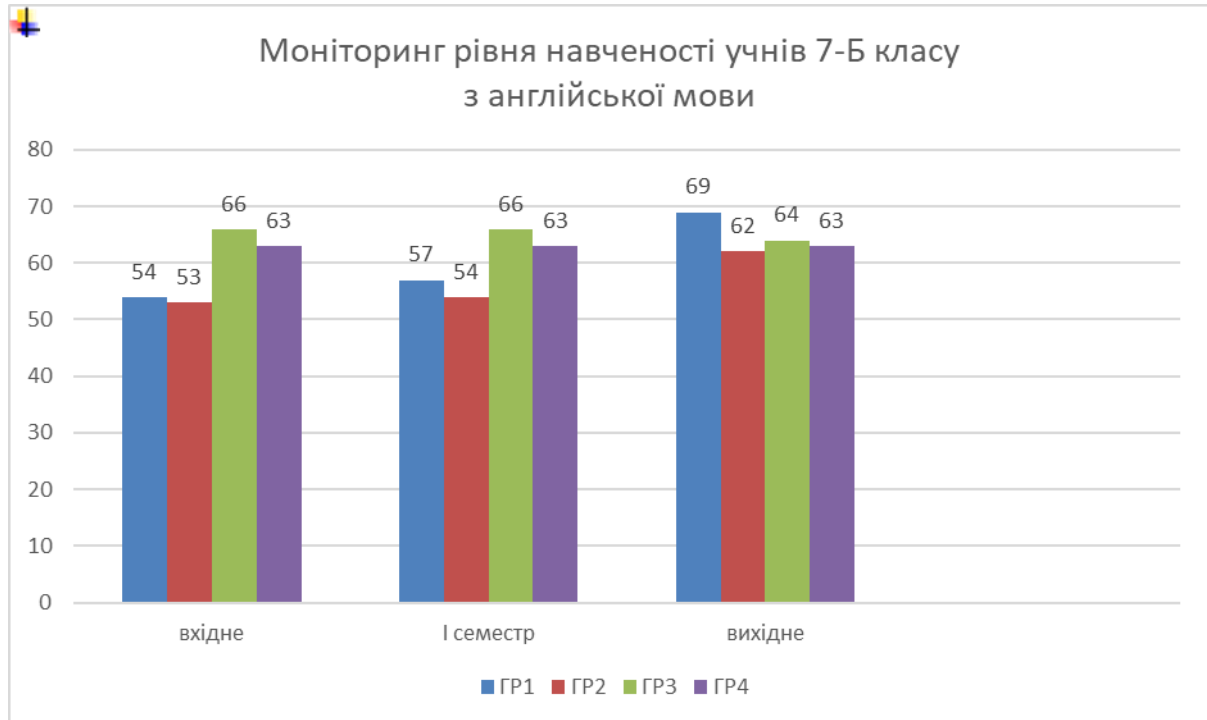

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається погіршення результатів з 51% на вхідному діагностуванні до 32% на вихідному. Рівень навченості знизився на 19%. У групі ГР2 результати знизилися на 10%, з 54% на вхідному діагностуванні до 44% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 48% на вхідному діагностуванні до 33% на вихідному, рівень навченості знизився на 15%.

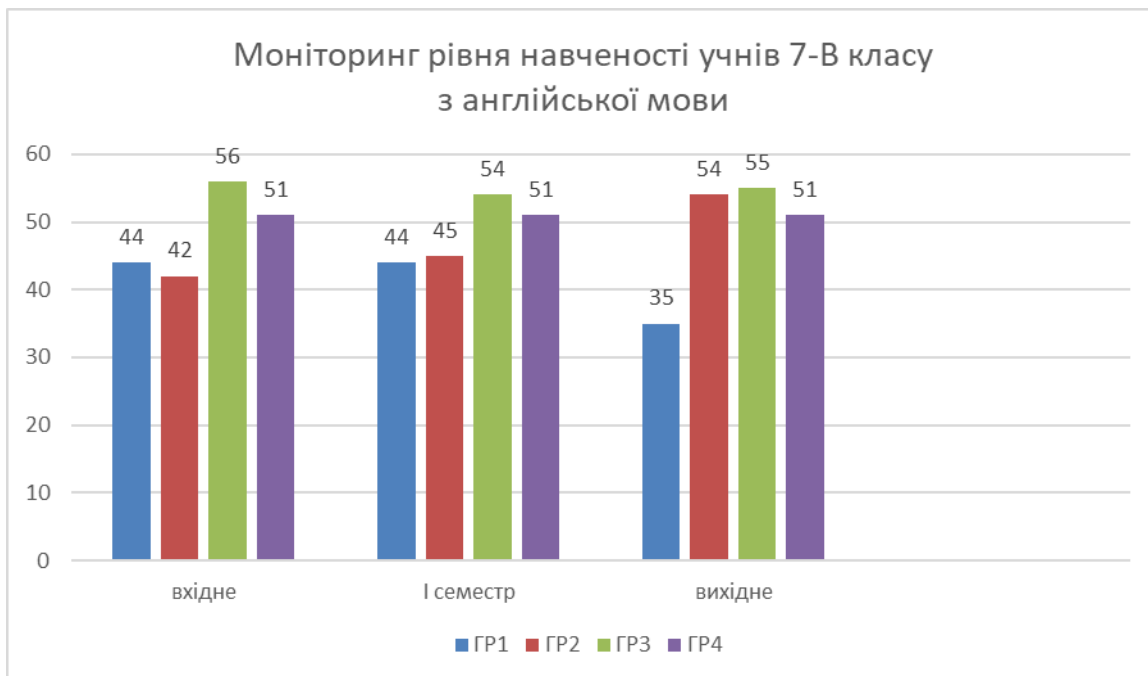
Моніторинг рівня навченості учнів 7-А класу з англійської мови

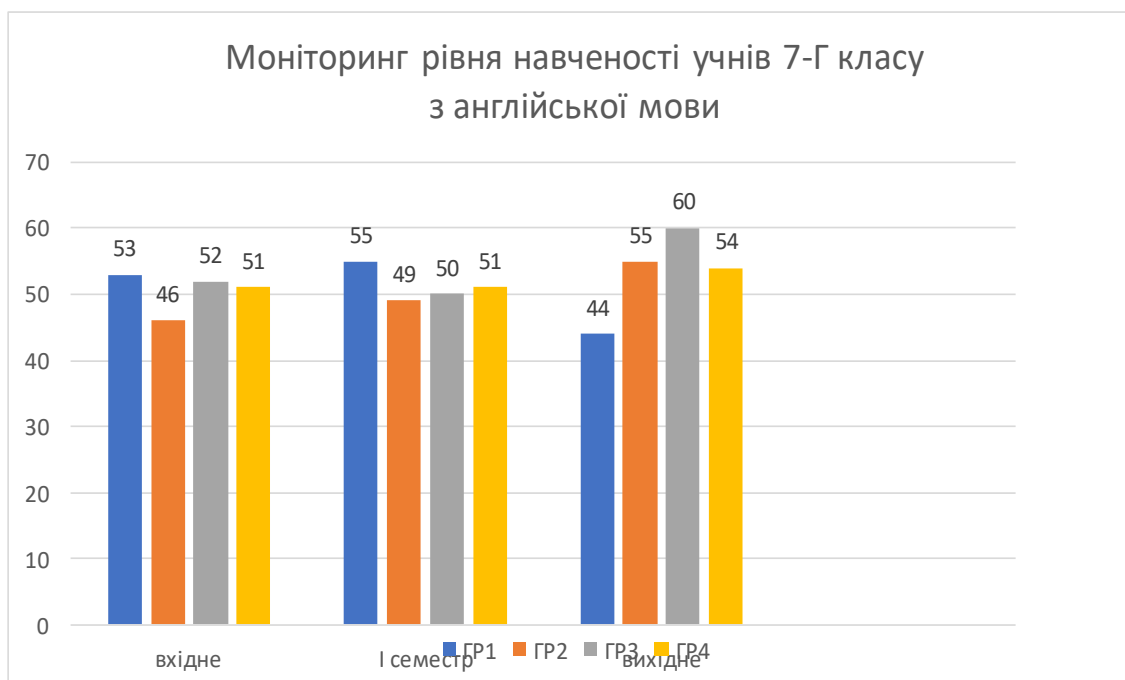
Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається покращення результатів з 63% на вхідному діагностуванні до 89% на вихідному, рівень навченості зріс на 26%. У групі ГР2 результати покращились на 7%, з 68% на вхідному діагностуванні до 75% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається покращення результатів з 68% на вхідному діагностуванні до 89% на вихідному, рівень навченості зріс на 21%. У ГР4 спостерігається погіршення результатів на 4%, з 83% на вхідному діагностуванні до 79% на вихідному.

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зниження результатів з 54% на вхідному діагностуванні до 69% на вихідному, рівень навченості покращився на 15%. У групі ГР2 результати зросли на 9%, з 53% на вхідному діагностуванні до 62% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 66% на вхідному діагностуванні до 64% на вихідному, рівень навченості знизився на 2%. У групі ГР4 результати мають рівень 63% за всіма видами діагностування.

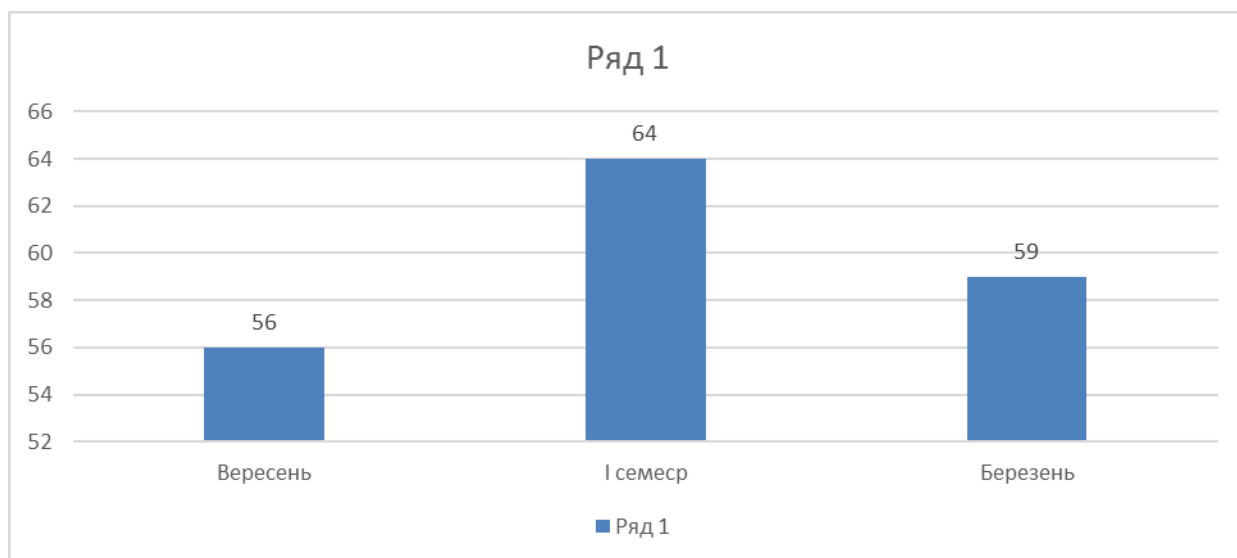

Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається зниження результатів з 44% на вхідному діагностуванні до 35% на вихідному, рівень навченості знизився на 9%. У групі ГР2 результати покращились на 12%, з 42% на вхідному діагностуванні до 54% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається зниження результатів з 56% на вхідному діагностуванні до 55% на вихідному, рівень навченості знизився на 1%. У групі ГР4 спостерігається збереження результатів на рівні 51%.

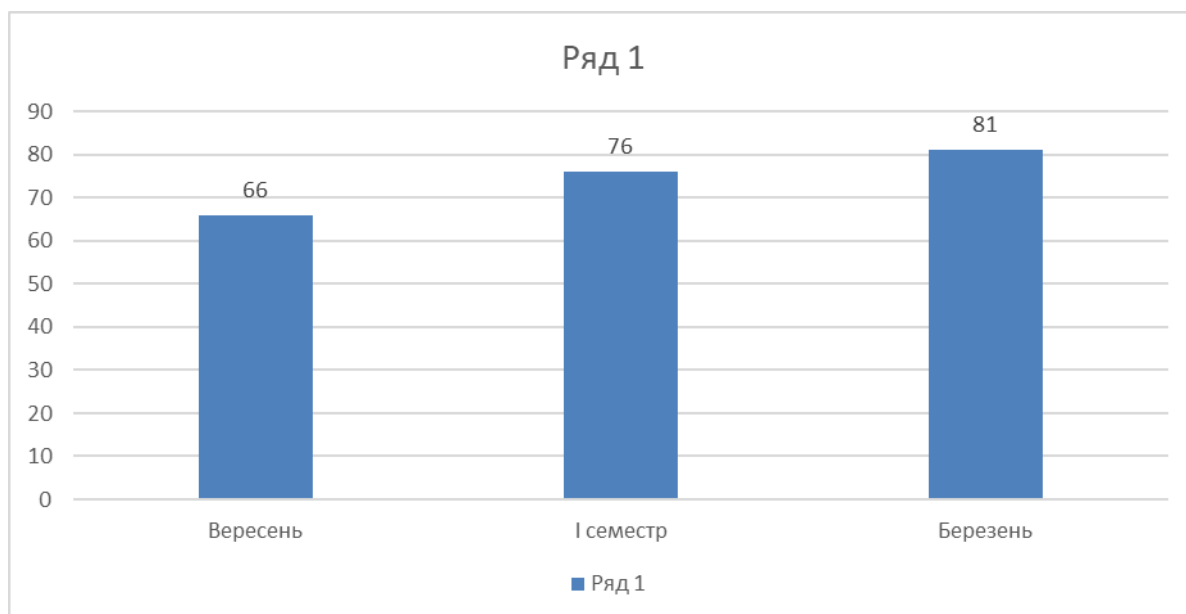
Згідно з графіком, у групі ГР1 спостерігається покращення результатів з 53% на вхідному діагностуванні до 55% на семестровому, але на вихідному, рівень навченості знизився на 9%. У групі ГР2 результати зросли на 9%, з 46% на вхідному діагностуванні до 55% на вихідному. У групі ГР3 спостерігається покращення результатів з 52% на вхідному діагностуванні до 60% на вихідному, рівень навченості зріс на 8%. У групі ГР4 результати покращилися на 3%, з 51% на вхідному діагностуванні до 54% на вихідному.

8-А клас

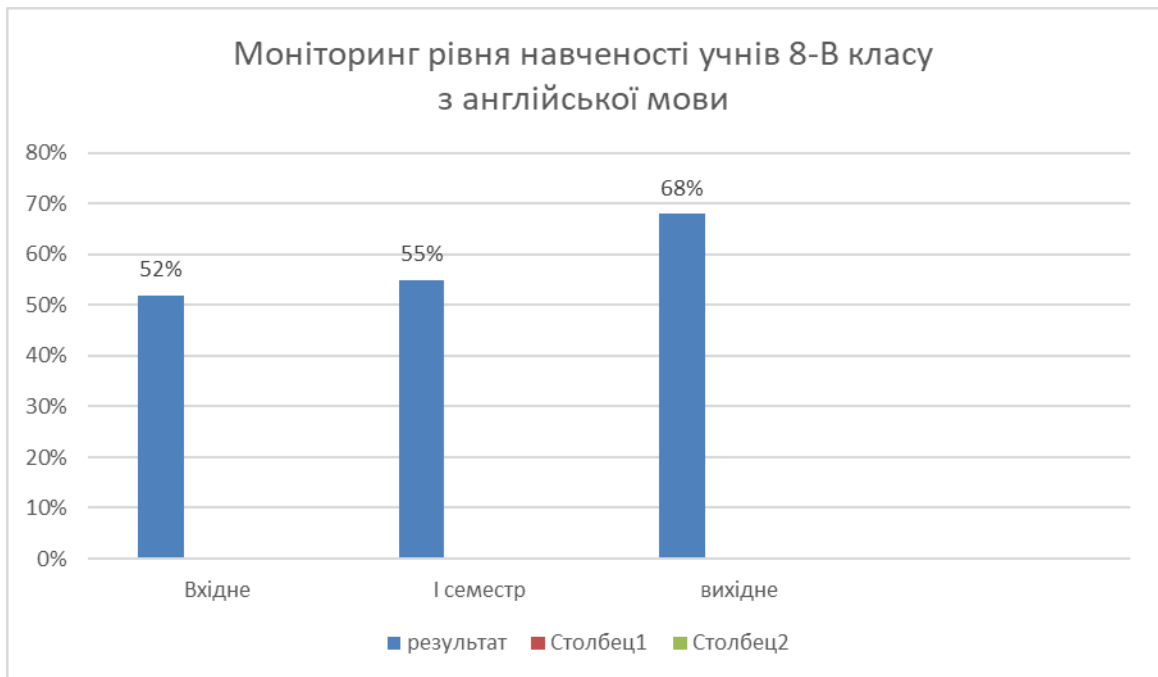
Показники моніторингу демонструють незначне зниження рівня навченості на початку II семестру у межах середнього та достатнього рівня

8-Б клас

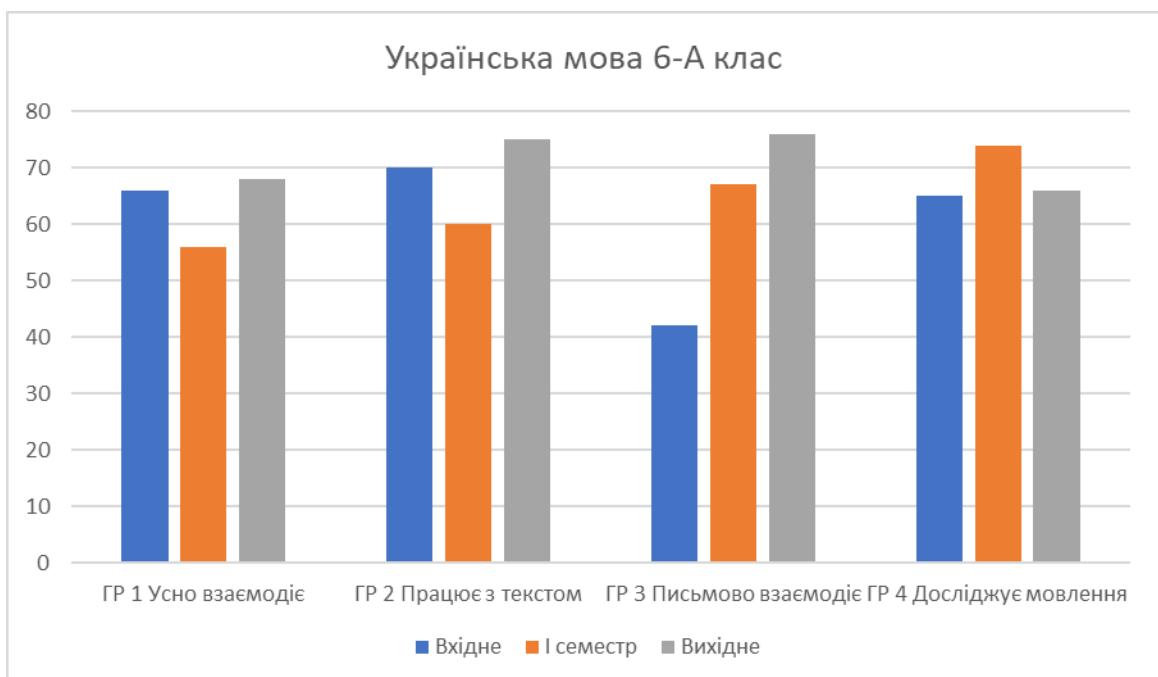
Показники моніторингу демонструють позитивну динаміку на початку II семестру в межах достатнього та високого рівнів навченості.

Англійська мова 8-В клас

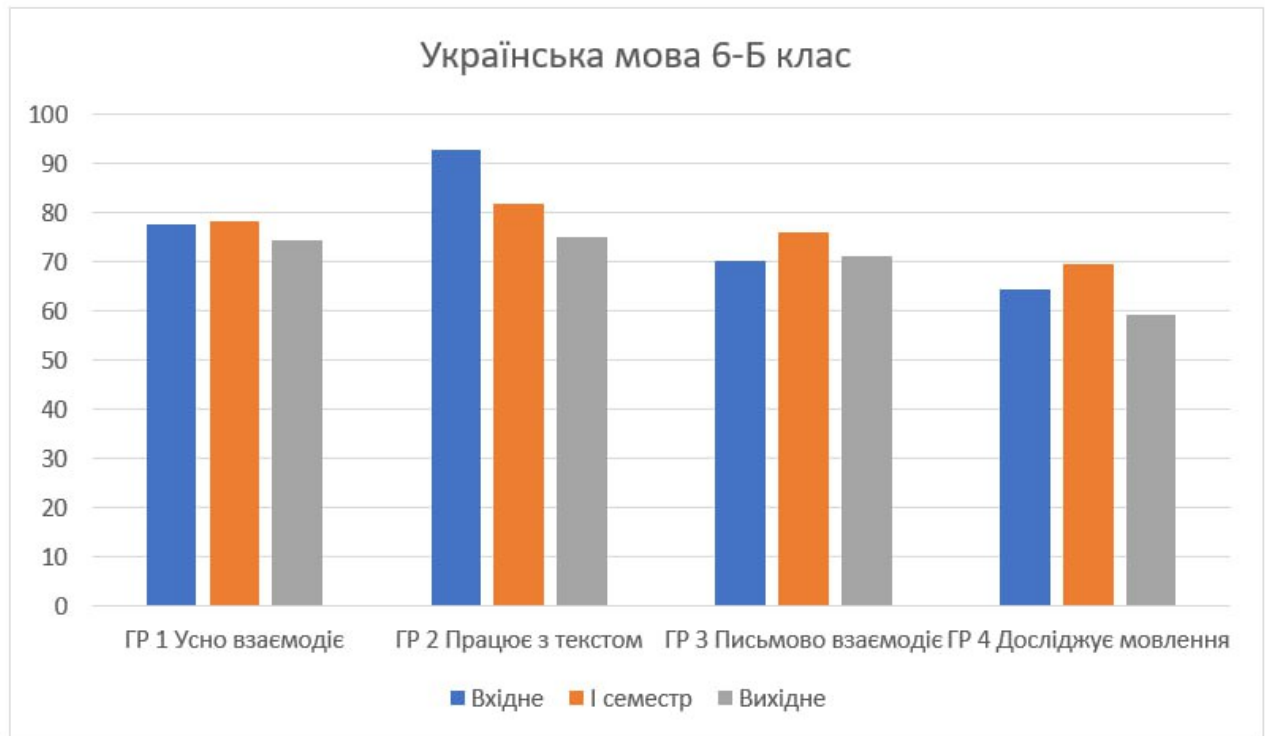

Згідно з графіком спостерігається зростання результатів з 52% на вхідному діагностуванні до 68% на вихідному, рівень навченості зріс на 16%.

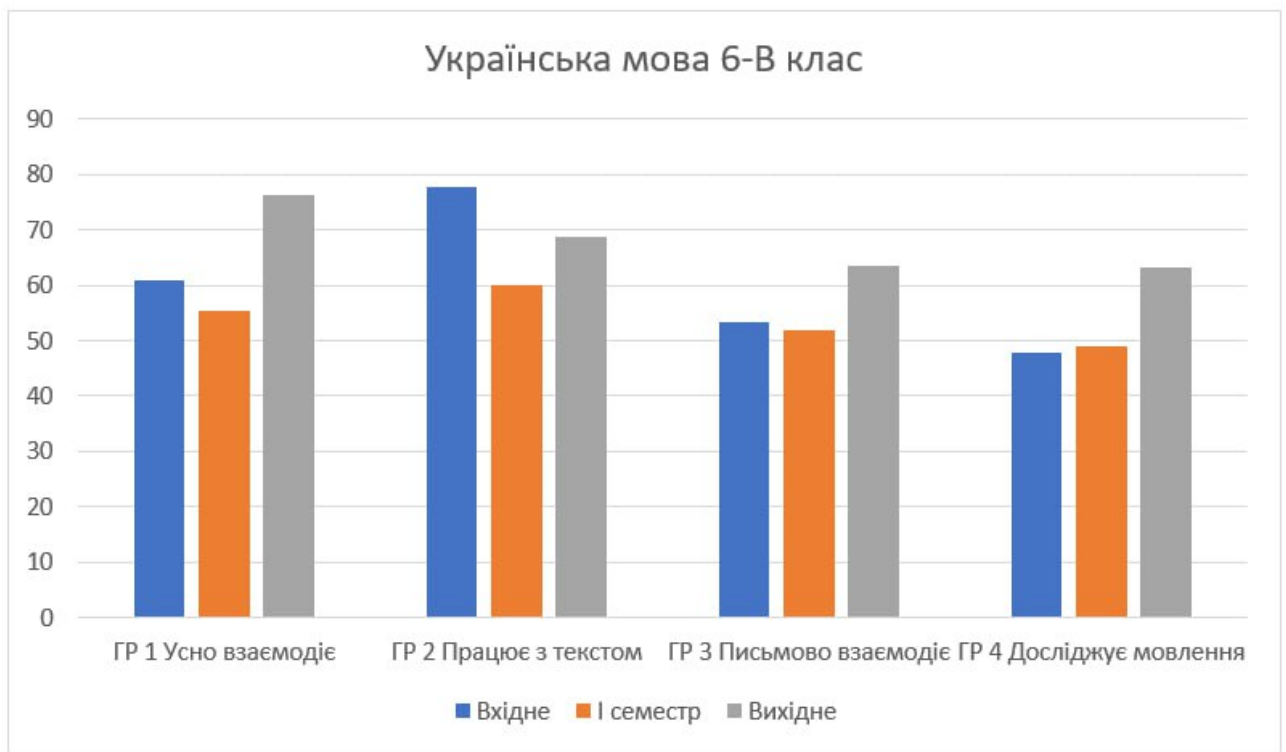
Моніторинг рівня навченості з української мови

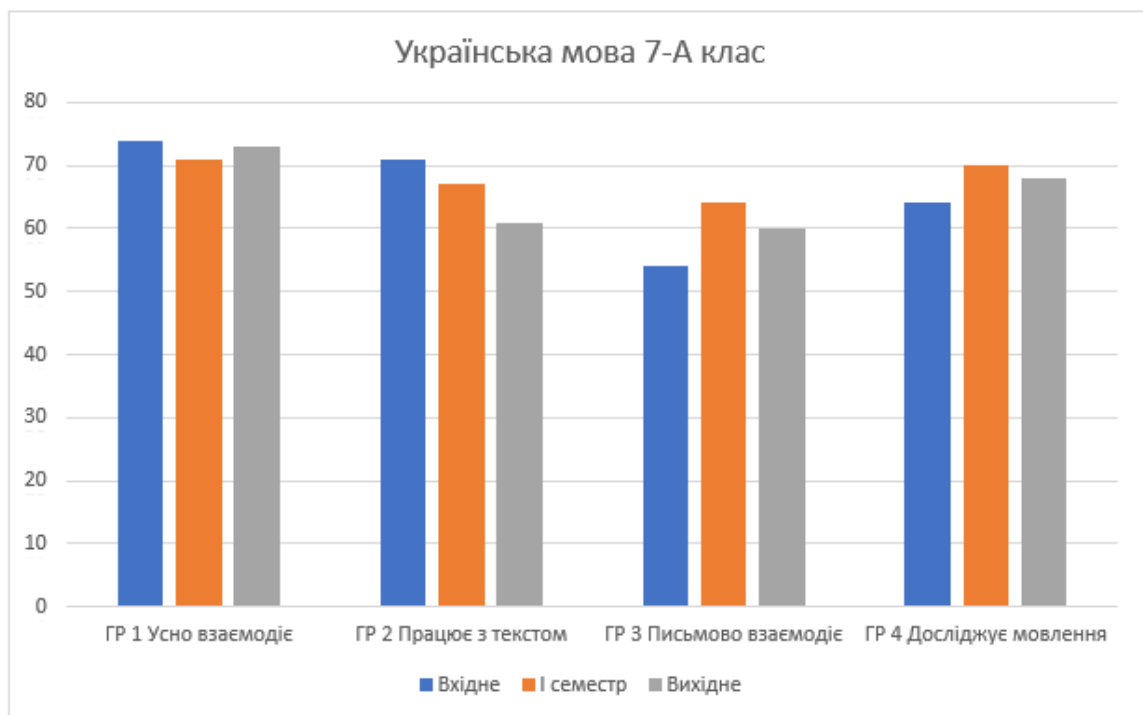
Показники моніторингу за групами результатів “Усно взаємодіє”, “Працює з текстом”, “Письмово взаємодіє” демонструють позитивну динаміку в межах високого рівня навченості. Контроль за групою результатів “Досліджує мовлення” продемонстрував незначне зниження показників у межах високого рівня.

Показники моніторингу за групою результатів “Письмово взаємодіє” демонструють позитивну динаміку в межах високого рівня навченості. Помітне незначне зниження рівня навченості в групах результатів “Усно взаємодіє”, “Працює з текстом” у межах високого рівня та групі результатів “Досліджує мовлення” у межах високого й достатнього рівнів.

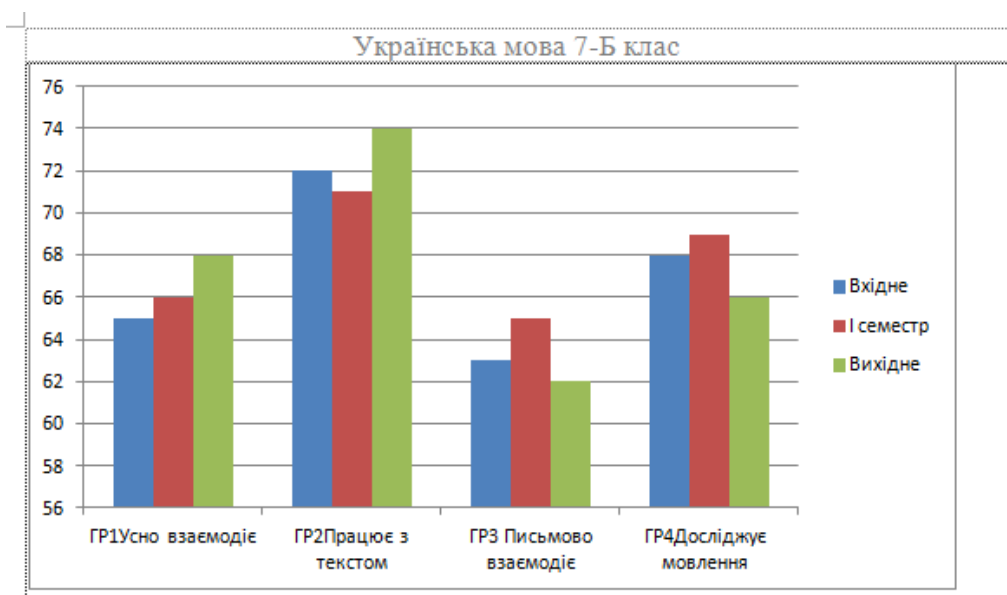

Показники моніторингу демонструють позитивну динаміку за групою результатів “Усно взаємодіє” в межах достатнього та високого рівнів навченості, а за групами результатів “Письмово взаємодіє” та “Досліджує мовлення” в межах достатнього рівня. Помітне незначне зниження рівня навченості в групі результатів “Працює з текстом” у межах високого рівня.

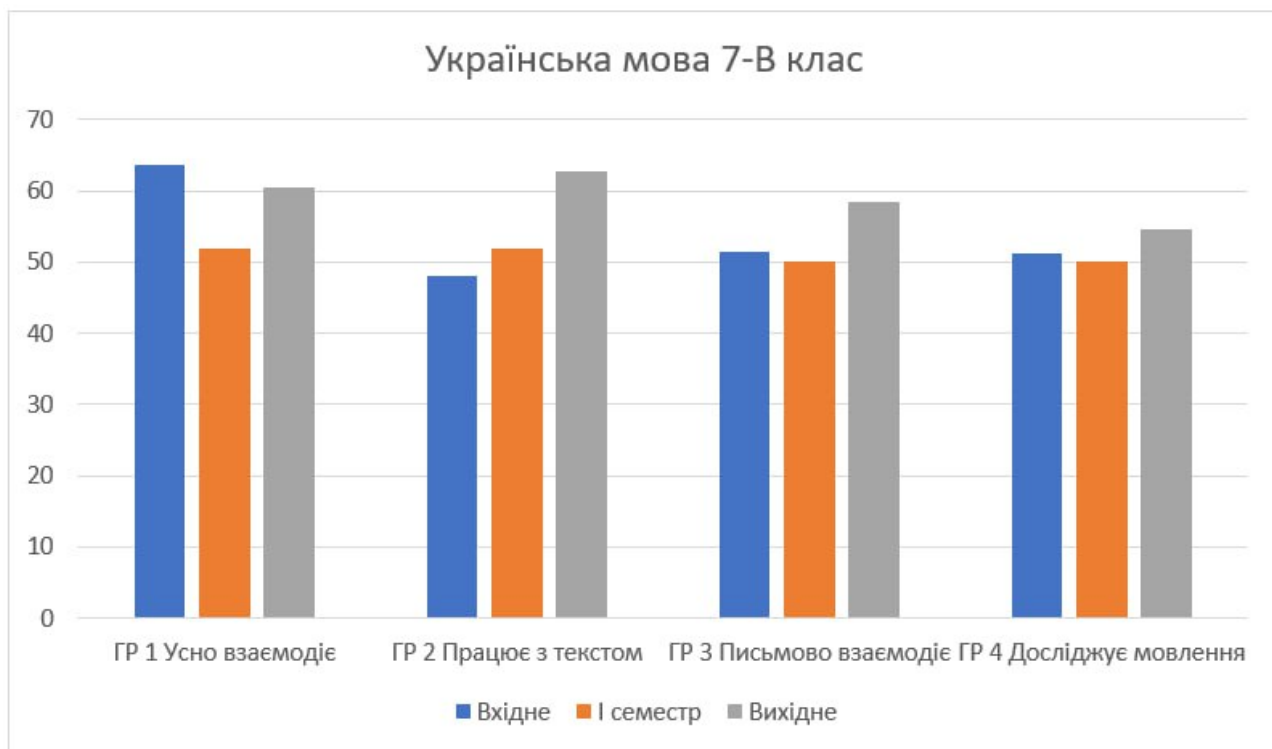

Показники моніторингу з української мови в 7-А класі за групами результатів “Усно взаємодіє”, “Працює з текстом”, “Письмово взаємодіє” демонструють динаміку в межах високого й достатнього рівнів навченості. Помітне незначне

зниження рівня навченості в групі результатів “Працює з текстом” у межах високого й достатнього рівнів.

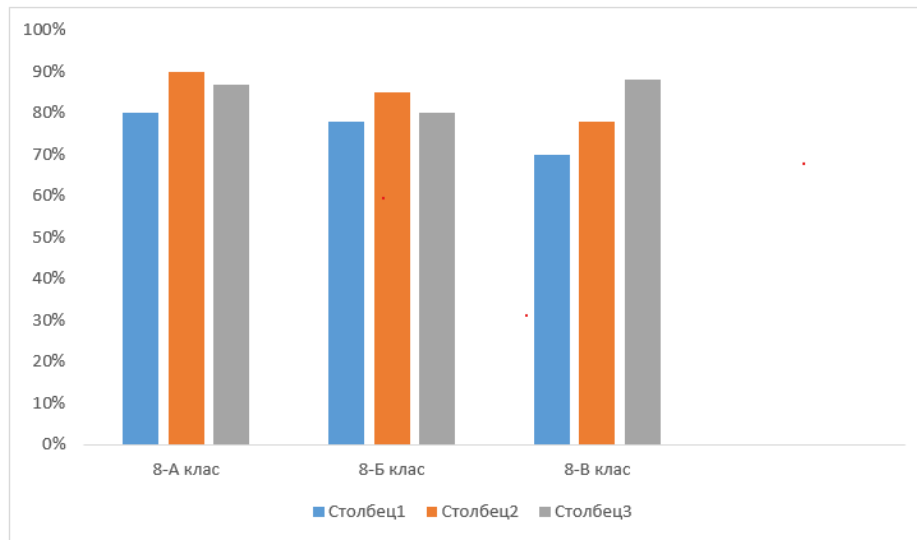
Показники моніторингу демонструють позитивну динаміку за групами результатів «Усно взаємодіє», «Працює з текстом» в межах високого рівня навченості. Помітне незначне зниження рівня навченості в групах результатів «Письмово взаємодіє» в межах достатнього рівня навченості, «Досліджує мовлення» в межах високого рівня навченості.

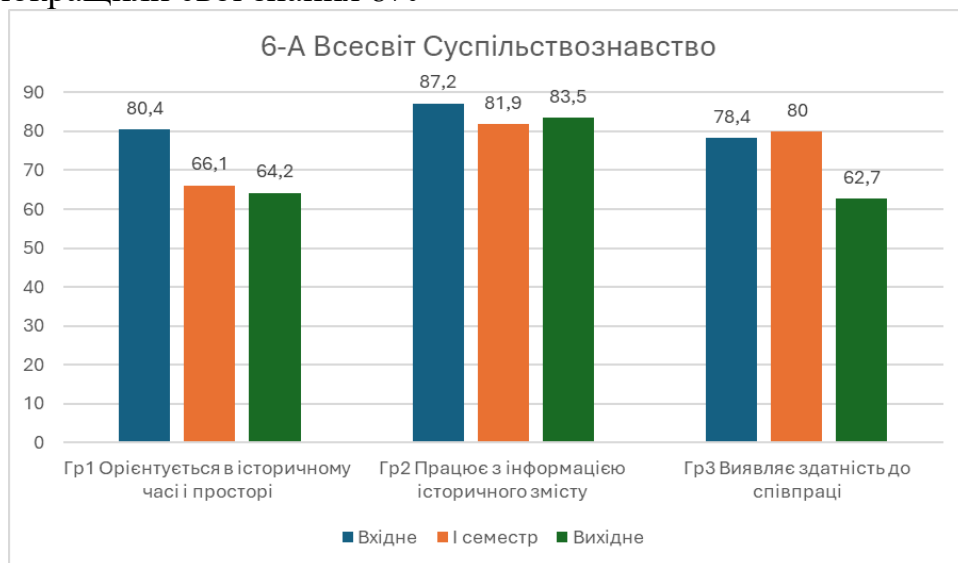
Показники моніторингу демонструють позитивну динаміку за групами результатів “Працює з текстом”, “Письмово взаємодіє” та “Досліджує мовлення” в межах достатнього рівня навченості. Помітне незначне зниження рівня навченості в групі результатів “Усно взаємодіє” в межах достатнього рівня.

Показники моніторингу демонструють позитивну динаміку за групами результатів «Усно взаємодіє» в межах високого рівня навченості, «Письмово взаємодіє» в межах достатнього та високого рівнів навченості. Помітне незначне зниження рівня навченості в групах результатів «Працює з текстом» та «Досліджує мовлення» в межах високого рівня навченості.

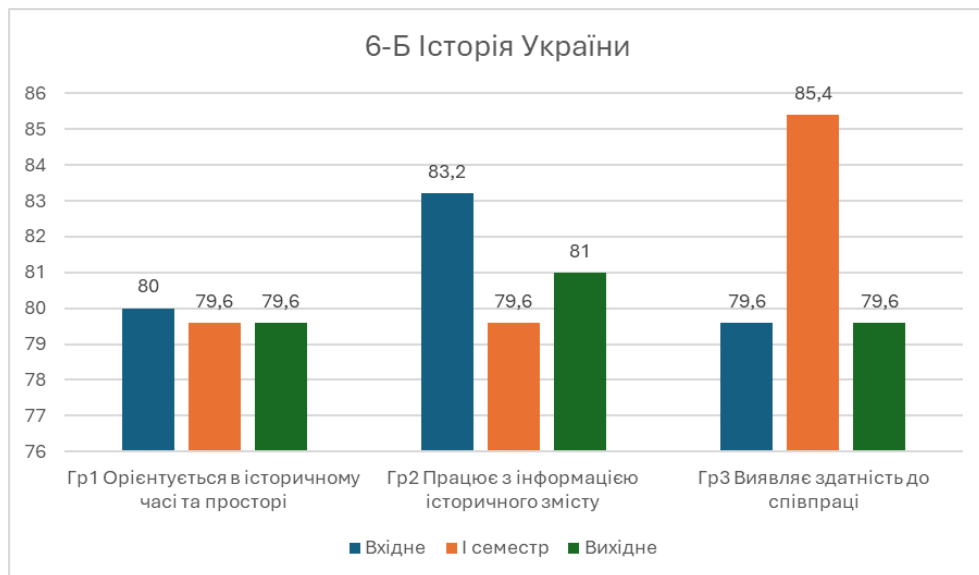
Діаграма навченості учнів 8-х класів

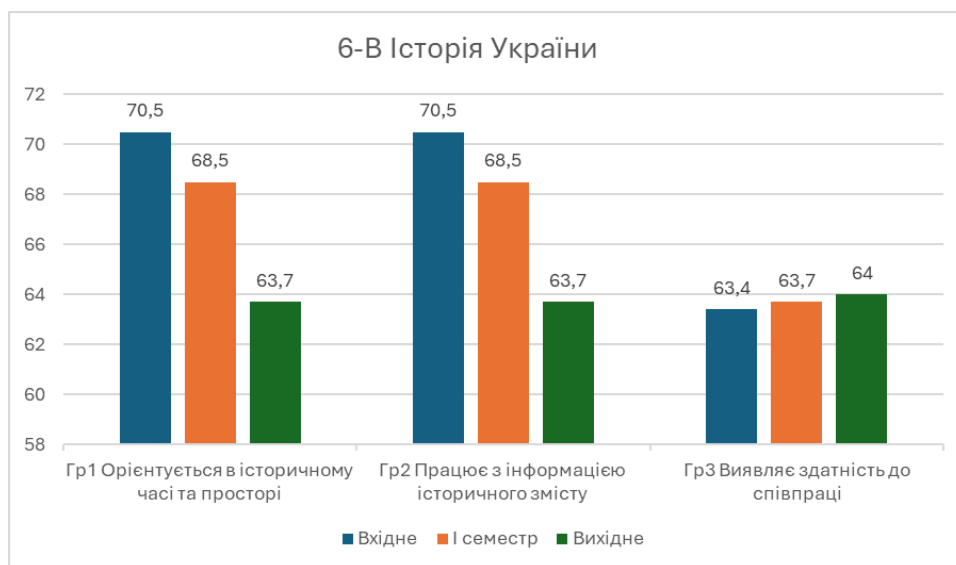
8-А клас покращили свої знання 4%, 8-Б клас покращили свої знання 4%, 8-В клас покращили свої знання 8%

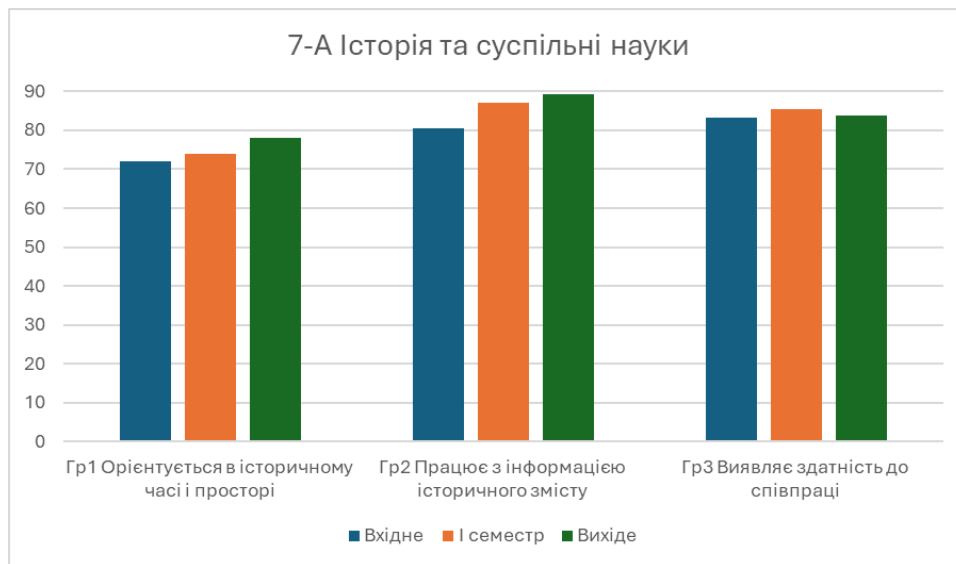
Показники моніторингу з інтегрованого курсу “Всесвіт Суспільствознавство” в 6-А класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах високого й достатнього рівнів навченості. Помітне незначне зниження рівня навченості в групі результатів “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” у межах високого й достатнього рівнів.

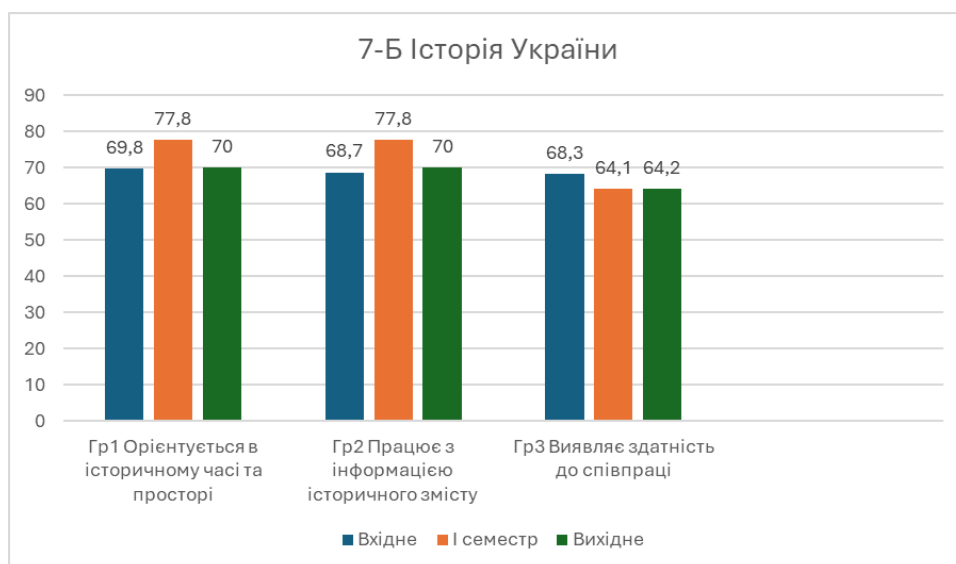
Показники моніторингу з Історії України в 6-Б класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах високого рівня навченості. Помітне коливання рівня навченості в першій і другій групі результатів у межах високого рівня.

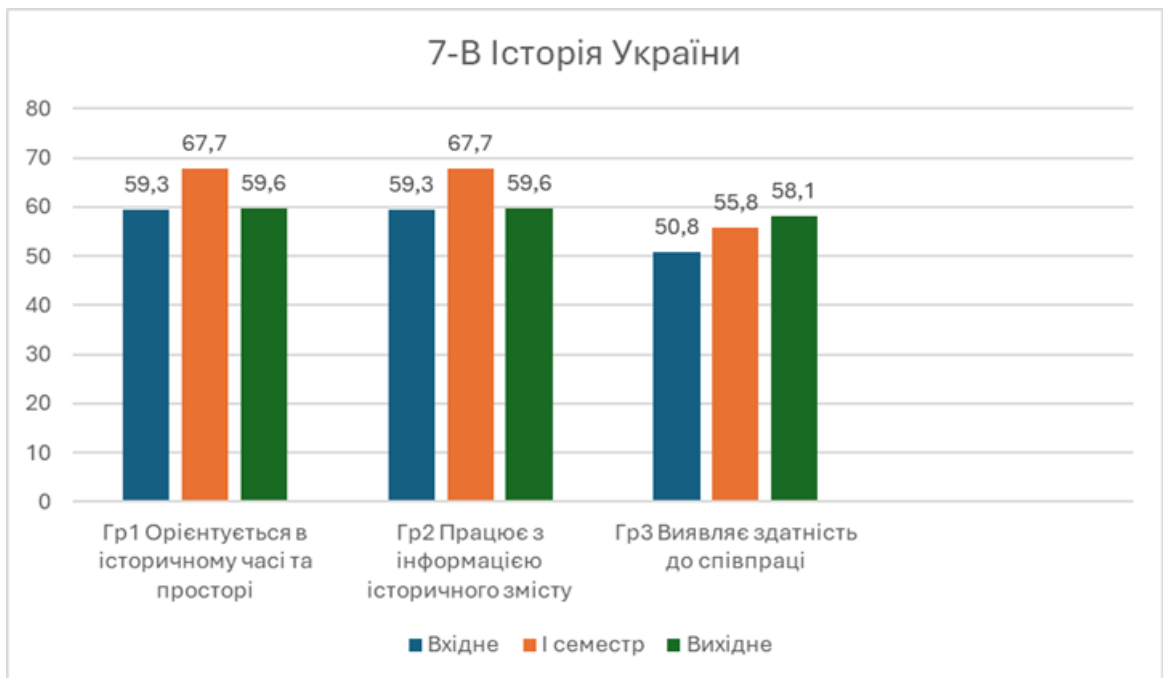
Показники моніторингу з Історії України в 6-В класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах високого і достатнього рівнів навченості. Помітне коливання рівня навченості в першій і другій групі результатів у межах достатнього рівня.

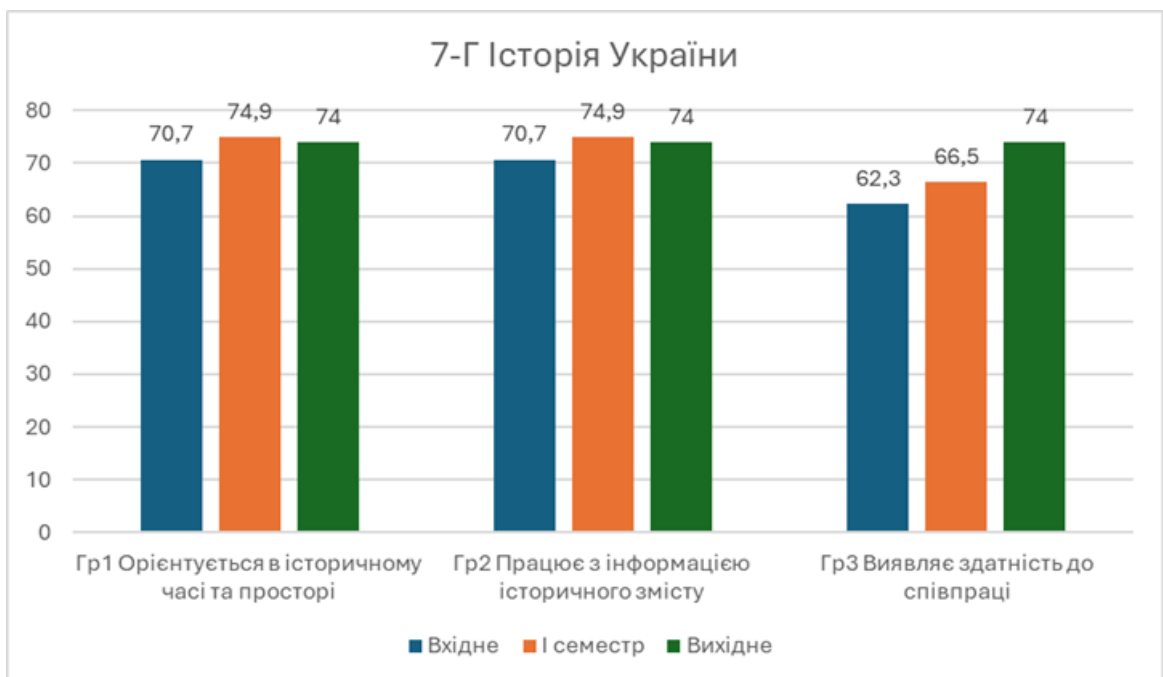
Показники моніторингу з інтегрованого курсу “Історія та Суспільні науки” в 7-А класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах високого рівня навченості. Помітне незначне зростання рівня навченості в кожній групі результатів у межах високого рівня.

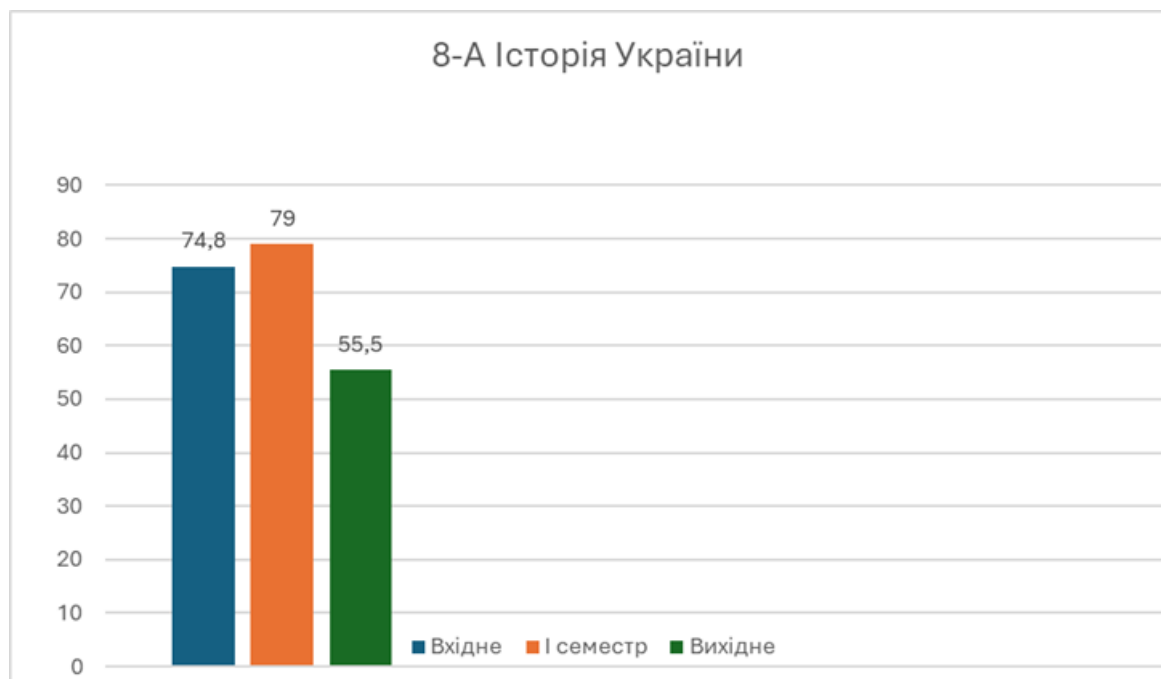
Показники моніторингу з Історії України в 7-Б класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах високого рівня навченості. Помітне коливання рівня навченості в другій та третій групі результатів у межах високого рівня.

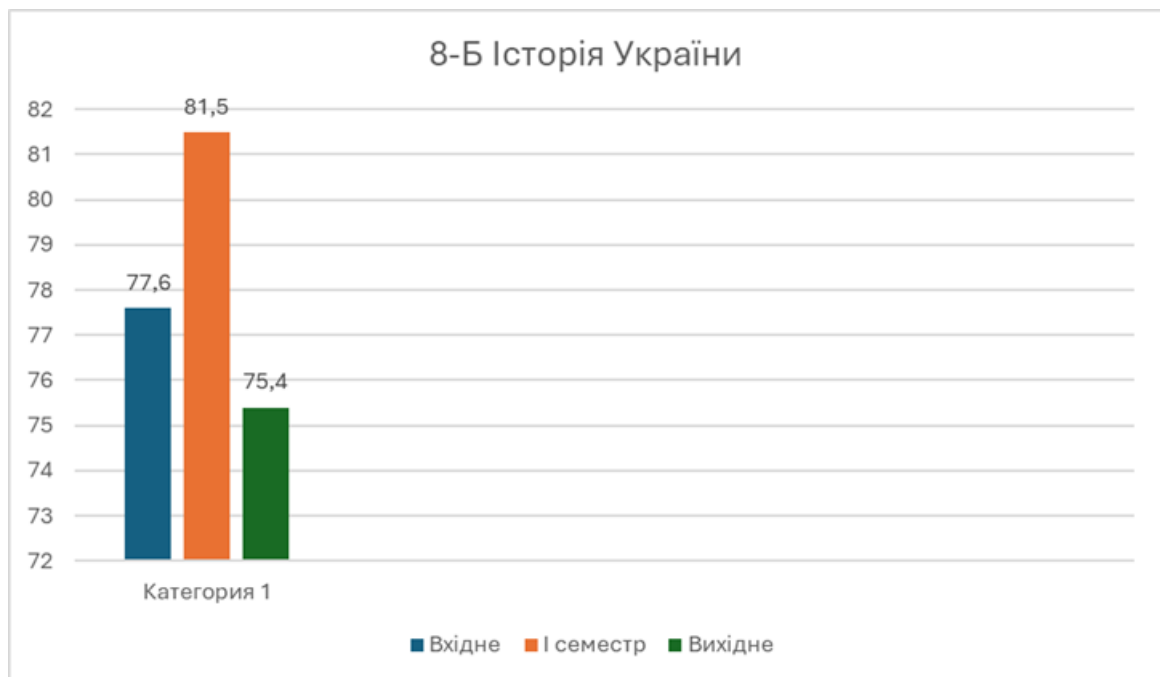
Показники моніторингу з Історії України в 7-В класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах достатнього рівня навченості. Помітне коливання рівня навченості в першій і другій групі результатів у межах достатнього високого рівня.

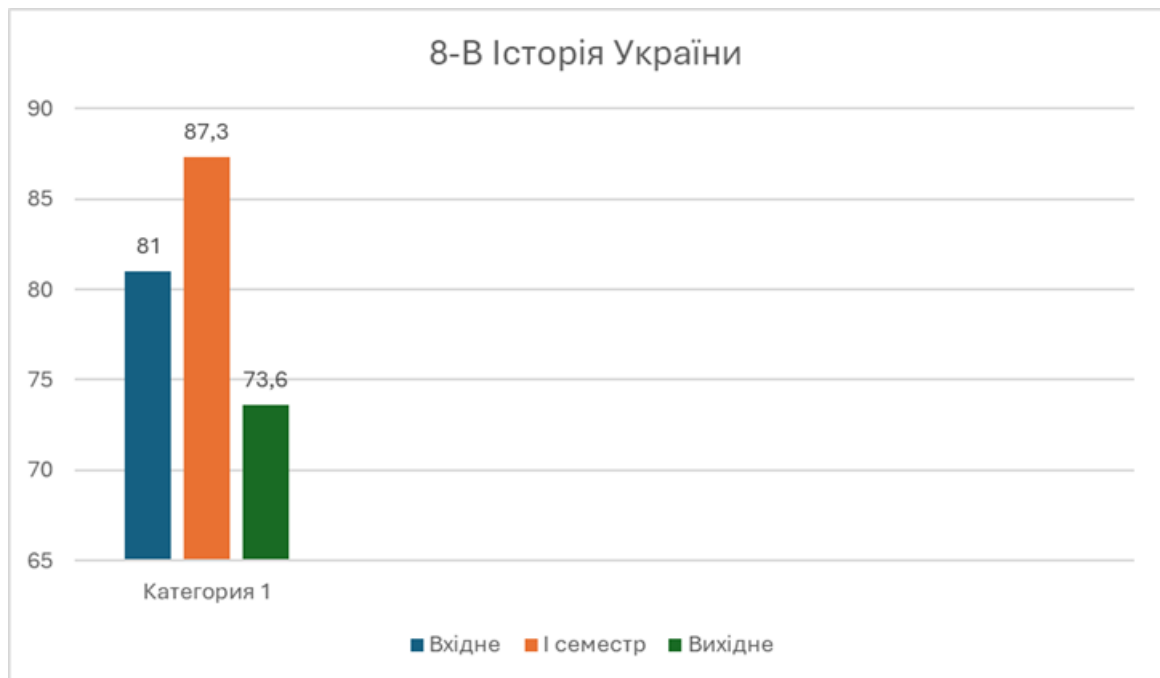
Показники моніторингу з Історії України в 7-Г класі за групами результатів “Орієнтується в історичному часі і просторі”, “Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту”, “Виявляє здатність до співпраці, толерантності, громадянську позицію” демонструють динаміку в межах високого рівня навченості. Помітне коливання рівня навченості в першій групі результатів у межах достатнього рівня

Відмічається підвищення рівня навченості на 4,2 % на кінець I семестру та зниження рівня навченості на 9,3 % при вихідному оцінюванні.

Відмічається підвищення рівня навченості на 3,9 % на кінець I семестру та зниження рівня навченості на 2,2 % при вихідному оцінюванні.

Відмічається підвищення рівня навченості на 6,3 % на кінець I семестру та зниження рівня навченості на 6,4 % при вихідному оцінюванні.

Під час спілкування із вчителями-предметниками, було визначено основні чинники, які впливають на подолання освітніх втрат та окреслено шляхи їх подолання.

Зміна форми здобуття освіти, переведення закладу з очного на дистанційне та змішане навчання, нестабільні умови організації освітнього процесу (повітряні тривоги, відключення електроенергії, перебої з інтернетом) вплинули на результати навчання учнів. Для подолання освітніх втрат учителі художньо-естетичного циклу, технологій та фізичної культури використовують регулярне повторення та закріплення навчального матеріалу, залучають до співпраці батьків з метою організації спільних творчих проєктів. Також ефективними є індивідуальні консультації-заняття, практичні завдання, спрямовані на створення здобувачами освіти власного навчального продукту або розвиток і вдосконалення умінь і навичок. Виконання школярами невеликих короткострокових проєктів дає можливість швидко бачити результат і усвідомлювати ступінь корисності набутих навичок. Доцільним є метод малих кроків, коли складний матеріал розбивається на простіші частини. Для підвищення мотивації педагоги використовують дидактичні ігри.

Освітні втрати в природничій галузі можуть проявлятися у нерозумінні учнями ключових понять, природничих закономірностей, що ускладнює засвоєння нових тем та їх застосування на практиці. У біології прогалини можуть проявлятися у відсутності практичних навичок, наприклад, учні не вміють користуватися мікроскопом або проводити спостереження за природними явищами. На уроках географії найбільші труднощі виникають при аналізі картографічного матеріалу(номенклатура карти), статистичних даних(кліматограми, статево-вікові піраміди), визначенні географічних координат, співставленні карт та встановленні причинно-наслідкових зв'язків. У хімії прогалини проявляються у складнощах із складанням рівнянь реакцій, що характеризують хімічні властивості основних класів органічних і неорганічних речовин, а також з розумінням установлювати взаємозв'язків

між фізичними величинами(маса, молярна маса, об'єм, молярний об'єм, кількість величини).

Зменшення освітніх втрат у природничих науках потребує системного підходу, що включає діагностику, адаптацію навчальної програми, а саме скорочення обсягу теоретичного матеріалу на користь практичних завдань та інтеграцію сучасних технологій. Використання інтерактивних методів, таких як онлайн-ресурси, віртуальні лабораторії та мультимедійні матеріали, сприяє кращому розумінню складних тем. Важливу роль відіграє залучення батьків до навчального процесу шляхом пояснення значення природничих наук у житті та майбутній профорієнтації учнів. Регулярне відстеження прогресу учнівства через короткі тести, рефлексійні вправи та інтерактивні опитування допомагає оцінити рівень засвоєння матеріалу. Практичні заняття, досліді, міждисциплінарні проєкти та гейміфікація роблять навчання цікавішим і ближчим до реального життя, що сприяє кращому закріпленню знань.

У мовно-літературній галузі навчальні втрати проявляються в зниженні рівня грамотності, навичок письма, звуженні словникового запасу, труднощах у сприйнятті та відтворенні текстів, складності застосування теоретичних знань на практиці, недостатньому розвитку усних комунікативних навичок, зокрема в побудові зв'язних висловлювань.

Шляхи подолання зазначених освітніх втрат убачаємо в розвитку письмових навичок через есе, диктанти, творчі завдання; читанні якісної сучасної української літератури та обговоренні її змісту; використанні ресурсів онлайн-платформ, проведенні мовних ігор та квестів; формуванні навичок правильної вимови, збагаченні словникового запасу, використанні аудіокниг, подкастів, організації дискусій.

Учителі початкової школи спостерігають під час освітнього процесу у молодших школярів зниження рівня комунікації, низьку сформованість читацьких навичок, існують проблеми з орфографічною вправністю. Часто виникають проблеми зі сформованістю обчислювальних навичок учнів, розвитком логічного мислення, вмінням висловлювати свою думку.

З метою подолання освітніх втрат учителі початкових класів планують застосовувати компетентнісний підхід, інтерактивні, ігрові, різнорівневої завдання, використовувати наочні засоби (презентації, відео-, медіа- матеріали). Створювати на уроках стимулюючу, сприятливу атмосферу, слідкувати за прогресом учнів та вживати позитивні оціночні судження. Ефективним засобом є групова робота та робота в парах, самооцінювання та взаємооцінювання. Коригувати календарно-тематичне планування відповідно до освітніх потреб учнів. Тримати тісний зв'язок з батьками здобувачів освіти, проводити індивідуальні консультації за запитом.

Освітні втрати з англійської мови це:

1. Втрата базових мовних навичок (граматика, лексика).
2. Зменшення можливості для учнів практикувати мовлення- через проблеми з інтернет-зв'язком не могли слухати реальні діалоги або ситуації, що призводить до втрат у розвитку сприймання на слух.
3. Розвиток навичок читання: через відсутність регулярної практики читання учні втратили навички швидкого та ефективного сприймання текстів та їх розуміння.

4. Письмові навички учнів значно погіршилися через активне використання ІІІ.

Шляхи подолання освітніх втрат :

Використання цифрового інструментарію на уроках англійської мови – інтерактивних додатків, онлайн-ресурсів, онлайн платформ, сайтів з іграми, воркшитами, відео та аудіо матеріалами.

Використання ігрових методів навчання, таких, як квести або ігри-головоломки, щоб практикувати мовні навички, лексикологічних ігор для вивчення та закріплення нових слів. Рекомендувати додатки або платформи, які можуть покращити навички англійської. Залучати учнів до участі в міжнародних проєктах- Generation Global, SpeakEn для практики мовлення. Надання підтримки у навчанні. Проведення консультацій або групових занять для учнів, які цього потребують.

Спілкування англійською мовою. Стимулювати учнів до використання англійської мови в позаурочний час. Запропонувати мовні клуби або онлайн-зустрічі для спілкування. Адаптація (за потребою) календарно-тематичного планування з певної теми.

Аналіз результатів навчання учнів 6-8 класів виявляє системні труднощі в засвоєнні ключових математичних тем. У 6 класі учні відчують складнощі з дробами, відсотками та раціональними числами, що ускладнює подальше вивчення математики. У 7 класі виникають проблеми з алгебраїчними виразами, рівняннями та вивченням геометрії, що заважає застосуванню математики на практиці. У 8 класі учні мають труднощі з квадратними коренями, квадратними рівняннями та теоремою Піфагора, що ускладнює розуміння графіків та тригонометрії.

Для подолання цих труднощів необхідний комплексний підхід, що включає глибоку діагностику та індивідуалізоване навчання. Важливо використовувати наочні матеріали та практичні завдання, щоб зробити математику більш зрозумілою та цікавою. Застосування сучасних технологій, таких як онлайн-платформи та інтерактивні інструменти, може значно покращити процес навчання. Створення позитивної атмосфери на уроках, де учні не бояться помилок, є ключовим для успіху. Лише комплексний підхід, що поєднує діагностику, індивідуалізацію та технології, забезпечить якісну математичну освіту.

Учителі інформатики зазначили, що учні 6 класу відчують складнощі з основами алгоритмізації, що ускладнює подальше вивчення програмування. У 7 класі виникають проблеми з вивченням основ програмування, створенням та редагуванням веб-сторінок, що заважає застосуванню інформаційних технологій на практиці. У 8 класі учні мають труднощі з вивченням баз даних, роботою з графічними редакторами та 3D-моделюванням, що ускладнює розуміння сучасних інформаційних технологій. Для подолання цих проблем необхідно розвивати цифрову грамотність, навчаючи критичній оцінці інформації та безпеці в мережі.

Важливо стимулювати творче мислення, залучаючи учнів до створення цифрових проєктів та експериментів, застосування сучасних технологій, таких як онлайн-платформи для програмування, інтерактивні симулятори та віртуальні лабораторії, може значно підвищити зацікавленість учнів. Практична

спрямованість навчання передбачає використання реальних прикладів, практичні заняття та роботу з сучасними інструментами.

Фізика - це експериментальна наука, тому її не можна відірвати від спостережень, досліджень, створення моделей та їх практичного застосування. Причини освітніх втрат у 7-х, 8-х класах: відсутність зацікавленості; зниження мотивації та нестабільний психоемоційний стан учнів та вчителів; обмеженість способів організації навчально-пізнавальної діяльності. У 7 класі учні відчують складнощі з розумінням основних фізичних величин, таких як швидкість, сила та енергія, що ускладнює подальше вивчення фізики. У 8 класі виникають проблеми з вивченням теплових явищ, електрики та магнетизму, що заважає застосуванню фізики на практиці та розумінню технологій.

Для подолання цих труднощів необхідний комплексний підхід: створення моделей, макетів муляжів фізичних явищ для кращого розуміння механізмів; залучення учнів до проведення експериментів, щоб вони могли застосовувати теорію на практиці; розв'язування реальних задач, які дають бачення практичної користі знань.

Отже, освітні втрати й освітні розриви мають кумулятивний ефект, тобто тенденцію до накопичення й поглиблення, у разі відсутності вчасних і ефективних заходів із їх виявлення та подолання (надолуження прогалів). Навчальні втрати можуть стати причиною довгострокових економічних втрат. Вирішення цієї проблеми має бути основним політичним завданням для урядів, які прагнуть підвищити кваліфікацію людського капіталу для довгострокового зростання ВВП.

Шляхи подолання навчальних втрат:

- другорічництво;
- навчання під час канікул;
- індивідуальні та групові консультації за державний кошт;
- створення інтеграційних класів;
- перегляд та адаптація освітніх програм;
- розроблення додаткового контенту з ключових навчальних тем;
- методична підготовка вчителів до роботи з учнями, які мають навчальні втрати;
- посилення шкільної автономії та взаємодії й співпраці вчителів.